

**UMOWA Nr/STBS/DI/2019
ROBOTY BUDOWLANE**

zawarta w dniu w Szczecinie pomiędzy:

Gminą Miasto Szczecin, Pl. Armii Krajowej 1, 70-456 Szczecin **NIP 851 030 94 10**, reprezentowaną przez Inwestora Zastępczego - **Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.** z siedzibą przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego 1a, 70-302 Szczecin, wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego nr KRS 0000157810 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego REGON: 811015666, NIP 852-18-50-722, kapitał zakładowy 271 701 277,00 zł

reprezentowana przez:

1. Prezes Zarządu - Grażynę Szotkowską
 2. Dyrektor ds. inwestycji - Jadwigę Świdorską
- zwanego dalej **Zamawiającym**

a

.....
reprezentowanym przez:

.....

zwanym dalej Wykonawcą.

Niniejsza umowa zostaje zawarta w rezultacie dokonania przez Zamawiającego wyboru oferty Wykonawcy w trybie przetargu nieograniczonego. Strony oświadczają, iż wyrażają zgodę na stosowanie Ogólnych Warunków Umów o Roboty Budowlane (OWRB), obowiązujących w Szczecińskim Towarzystwie Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., stanowiących załącznik nr 5 do niniejszej umowy.

Niniejsza umowa stanowi informację publiczną w rozumieniu art. 1 Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonym w ww. ustawie.

I. PRZEDMIOT UMOWY**§ 1**

1. Przedmiotem zamówienia jest realizacja robót budowlanych polegających na przebudowie, remoncie i modernizacji energetycznej dwóch budynków mieszkalnych położonych w Szczecinie, w kwartale nr 30 przy ulicy:
Al. Bohaterów Warszawy 98 – oficyna prawa
Al. Bohaterów Warszawy 98 – oficyna lewa
wraz z wykonaniem węzła cieplnego w budynku.
2. Przedmiot zamówienia obejmuje wykonanie wszelkich prac i czynności niezbędnych do prawidłowego zrealizowania prac objętych niniejszą umową w zakresie rzeczowym ujętym w opracowaniach: dokumentacji projektowej, tj. projektach budowlano – wykonawczych, przedmiarach robót, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót - opracowanych przez **Iwonę Kaczyńską** prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą „ARTOP Pracownia Projektowa Iwona Kaczyńska” ul. Zuzanny 13 lok. 1, 71-032 Szczecin oraz w opiniach ornitologicznych i SIWZ, stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej umowy.

§ 2

Zatwierdzony przez Zamawiającego harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji przedmiotu zamówienia, stanowi integralną część umowy.

§ 3

Strony postanawiają, że przedmiot umowy stanowi przedmiot odbioru końcowego.

Uwaga! Zamawiający dopuszcza, na wniosek Wykonawca, możliwość odbioru budynków etapowo, z zastrzeżeniem, że pierwszym budynkiem zrealizowanym (zgłoszonym do odbioru) będzie oficyna, w której zlokalizowany jest węzeł cieplny.

II. TERMINY UMOWNE, PRZEKAZANIE I ORGANIZACJA PLACU BUDOWY

§ 4

1. Planowany termin przekazania placu budowy – **do 30 dni** od daty podpisania umowy.
2. Termin zakończenia robót (tj, termin osiągnięcia gotowości odbiorowej) ustala się na **420 dni kalendarzowych**, licząc od daty przekazania placu budowy.
3. Planowany termin odbioru przedmiotu umowy tj. podpisania protokołu końcowego odbioru robót – **460 dni** kalendarzowych licząc od daty przekazania placu budowy.

§ 5

1. Zamawiający ustanawia Inżynierem Kontraktu Pana, e-mail:
2. Zamawiający ustanawia następujących Inspektorów nadzoru inwestorskiego :
 - a. inspektora robót budowlanych
 - b. inspektora robót sanitarnych
 - c. inspektora robót elektrycznychoraz specjalistę ornitologa.
3. Inspektorzy nadzoru działają w granicach umocowania określonego przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo Budowlane oraz w granicach umocowania nadanego im przez Zamawiającego.
4. Kierownikiem budowy specjalności konstrukcyjno-budowlanej, ustanowionym przez Wykonawcę, będzie Pan
5. Kierownikiem robót branży sanitarnej ustanowionym przez Wykonawcę, będzie Pan
6. Kierownikiem robót branży elektrycznej ustanowionym przez Wykonawcę, będzie Pan

§ 6

1. **Wykonawca zobowiązuje się:**
 - a) wykonać przedmiot umowy, o którym mowa § 1, zgodnie z zapisami niniejszej umowy, obowiązującymi przepisami prawa oraz zasadami sztuki budowlanej i wiedzy technicznej.
 - b) **w dniu podpisania umowy**, złożyć Zamawiającemu oświadczenie kierownika budowy/robót zgodnie z art. 41 ust. 4 pkt 1 ustawy PB (na druku urzędowym) o podjęciu obowiązków kierownika budowy/ robót wraz z załączeniem odpowiednich uprawnień i aktualnego zaświadczenia o przynależności do izby inżynierów budownictwa oraz informacji zawierającej dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia

zamieszczone w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo Budowlane; - **do każdej decyzji odrębnie** (2 komplety).

- c) w przypadku konieczności zmiany osoby na stanowisku kierownika budowy /robót z przyczyn losowych lub innych przyczyn niezależnych od Wykonawcy – zawiadomić Zamawiającego o planowanej zmianie z pisemnym uzasadnieniem zmiany i uzyskać akceptację Zamawiającego; proponowana osoba musi spełniać wymagania podane w SIWZ; **Zmiana osób nie wymaga aneksu do umowy, wymaga pisemnej zgody Zamawiającego.**
- d) **14 dni po podpisaniu umowy**, złożyć Zamawiającemu **kosztorys ofertowy**, wykonany zgodnie z wymaganiami SIWZ Rozdział X; w przypadku stwierdzenia przez Zamawiającego niezgodności z wymaganiami SIWZ, wykonawca ma obowiązek je usunąć w **terminie wyznaczonym przez Zamawiającego i ponownie przekazać do akceptacji w zakresie zgodności z wymaganiami SIWZ. Akceptacja będzie w postaci korespondencji e-mail.**
- e) **w terminie 3 dni licząc od daty akceptacji kosztorysu**, opracować i złożyć Zamawiającemu szczegółowy **harmonogram rzeczowo – finansowy** przedsięwzięcia, w formie papierowej (**3 egzemplarze**) oraz w wersji elektronicznej - edytowalnej (np. pliki Excel). Szczegółowość harmonogramu należy ustalić z Zamawiającym, na podstawie złożonego i zaakceptowanego kosztorysu ofertowego (główny podział harmonogramu dotyczyć będzie budynków i robót kwalifikowanych do dofinansowania w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, działanie 2.8. „Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych” i robót pozostałych). W sytuacji zgłoszonych przez Zamawiającego uwag do harmonogramu, Wykonawca zobowiązany jest wprowadzić stosowne zmiany w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego; Harmonogram rzeczowo – finansowy, zaakceptowany przez Inspektora Nadzoru oraz zatwierdzony przez Zamawiającego, stanowić będzie integralną część umowy.
- f) realizować roboty zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym;
- g) przedłożyć Zamawiającemu **w terminie 5 dni kalendarzowych** od daty przekazania placu budowy - umowę ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności z tytułu wszelkich ryzyk, związanych z prowadzeniem robót budowlanych, w tym od ognia i innych zdarzeń losowych - umowę ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej i następstw nieszczęśliwych wypadków, zgodnie z wymaganiami określonymi w **załączniku nr 2 do umowy Rozdział X**;
- h) zagwarantować **codzienną obecność** kierownika budowy na placu budowy przy realizacji robót;
- i) uczestniczyć w naradach roboczych; Kierownik budowy oraz kierownicy robót wraz z nadzorem inwestorskim i Inżynierem kontraktu ustalą dzień i godzinę narad. Narady będą odbywać się min. **raz w tygodniu**, na placu budowy; obecność kierownika budowy na naradach jest obowiązkowa. Obecność kierowników robót na naradach jest obowiązkowa, z chwilą rozpoczęcia prac instalacyjnych.
- j) uczestniczyć we wszelkich kontrolach / odbiorach przeprowadzanych przez organy / podmioty zewnętrzne w trakcie realizacji przedmiotu umowy oraz w trakcie jego odbioru i uzyskiwania decyzji o użytkowaniu, a także do uzupełniania niezbędnej do uzyskania decyzji pozwolenia na użytkowanie dokumentacji formalnej oraz innej dokumentacji wymaganej przez organ kontrolujący / podmioty zewnętrzne (ZWik, SEC, Enea i inne);
- k) uzyskać zatwierdzenie materiałów budowlanych, wyrobów, urządzeń przed ich wbudowaniem, przedkładać Zamawiającemu dokumenty stwierdzające dopuszczenie ich do stosowania w budownictwie oraz wykazać zgodność proponowanych materiałów, wyrobów, urządzeń z dokumentacją projektową. Zamawiający ma prawo w każdym momencie realizacji robót, zrezygnować z użytych materiałów, jeżeli nie będą one zgodne z wymaganiami j. w., a także z tych części zrealizowanych robót, do których miałyby być wykorzystane. Rezygnacja ta nastąpi w formie pisemnej i niezwłocznie po stwierdzeniu niezgodności;

- l) stosować wzory druków przekazanych przez Zamawiającego m.in: protokołu stanu zaawansowania rzeczowo-finansowego robót, stanowiącego załącznik do faktur, wniosku materiałowego;
- m) realizować roboty zgodnie z zaleceniami opinii oraz specjalisty ornitologa;
- n) przed rozpoczęciem robót dokonać inwentaryzacji fotograficznej oraz opisowej prześwitów bramowych budynków frontowych, przez które Wykonawca będzie przechodził, np. w celu wykonania prac objętych zamówieniem lub w celu dojścia/dojazdu do placu budowy (część prac objętych zamówieniem zlokalizowana jest w obrębie budynków Wspólnot Mieszkaniowych np. instalacje wod-kan, elektryczne, teletechniczne), przy udziale przedstawiciela Wspólnoty Mieszkaniowej i osób wyznaczonych przez Zamawiającego. Dotyczy to również elewacji budynków przylegających do placu budowy. Kopię inwentaryzacji w formie papierowej i na płycie CD Wykonawca przekaże Zamawiającemu w terminie **miesiąca** od daty przekazania placu budowy
- o) po zakończeniu robót dokonać przeglądu prześwitów, z przedstawicielem wspólnoty (każdej odrębnie) w celu podpisania protokołu z zakończenia korzystania z prześwitów przez Wykonawcę; w przypadku stwierdzenia uszkodzenia, zniszczenia, pobrudzenia prześwitów bramowych (w tym wrót bramowych). **Wykonawca usunie szkody powstałe w wyniku korzystania z prześwitów na własny koszt.** W przypadku gdy Wykonawca uporczywie uchylać się będzie od usunięcia szkód, Zamawiający zleci wykonanie tych prac osobie trzeciej, **na koszt i ryzyko Wykonawcy. Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie z należnego mu wynagrodzenia lub zabezpieczenia należytego wykonania umowy, kwoty wynikającej z zamiennego usunięcia przedmiotowych szkód, na podstawie wystawionego przez daną Wspólnotę rachunku/faktury.** Za uporczywe uchylanie się od usunięcia szkód przez Wykonawcę, uznane będzie niepodjęcie prac przy usunięciu szkód w ciągu 7 dni licząc od daty wezwania do ich usunięcia. W przypadku gdy, usunięcie szkód powinno nastąpić bezzwłocznie Zamawiający może narzucić krótszy termin na ich usunięcie. Zapis stosuje się również w zakresie szkód na elewacji budynków przylegających do placu budowy tj. **w przypadku zniszczenia lub zabrudzenia lub zakurzenia nowych elewacji budynków Wspólnot Mieszkaniowych gdzie wykonawca zobowiązany jest do ich zmycia lub przemalowania, a uchyla się od tego obowiązku;**
- p) zatrudnić lub wymagać zatrudnienia przez podwykonawcę, zgodnie z art. 29 ust. 3a ustawy Prawo zamówień publicznych, na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wszystkie czynności związane z realizacją zamówienia, które będą odbywały się na placu budowy przekazanym Wykonawcy przez Zamawiającego, w tym także poza jego terenem lecz tylko w zakresie wykonania instalacji zewnętrznych (nieruchomości wspólnot mieszkaniowych, tereny będące w ZDiTM itp.).
- W trakcie realizacji zamówienia Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec wykonawcy odnośnie spełniania przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane wyżej czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
- żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów i dokonywania ich oceny,
 - żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów,
 - przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
- Wykonawca przedłoży Zamawiającemu, na każde jego wezwanie, w wyznaczonym terminie wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących wskazane wyżej czynności w trakcie realizacji zamówienia:
- **oświadczenie wykonawcy lub podwykonawcy** o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem

czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu wykonawcy lub podwykonawcy;

- poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez wykonawcę lub podwykonawcę **kopię umowy/umów o pracę** osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie wykonawcy lub podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *ochronie danych osobowych* (tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL pracowników). Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania;
- **zaświadczenie właściwego oddziału ZUS**, potwierdzające opłacanie przez wykonawcę lub podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;
- poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez wykonawcę lub podwykonawcę **kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń**, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *ochronie danych osobowych*. Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji.

Z tytułu niespełnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane czynności, Zamawiający przewiduje sankcję w postaci obowiązku zapłaty przez wykonawcę kary umownej w wysokości określonej w §16 ust. 1 lit. m. Niezłożenie przez wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane czynności. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez wykonawcę lub podwykonawcę, zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

q) prowadzić dokumentację budowy;

r) wykonać dokumentację powykonawczą w wersji papierowej potwierdzonej przez kierownika budowy i kierowników robót z naniesionymi i podpisanymi przez kierownika budowy, nieistotnymi zmianami w stosunku do zatwierdzonej dokumentacji projektowej (jeżeli takie wystąpią w trakcie budowy) potwierdzonymi podpisem projektanta branżowego i inspektora nadzoru oraz w wersji elektronicznej (plik *.pdf) i przekazać Zamawiającemu **na płycie cd/dvd w 1 egz.**

s) wykonać wszystkie inne obowiązki wynikające z niniejszej umowy wraz z załącznikami.

2. Zamawiający zobowiązuje się:

- a) w terminie 30 dni kalendarzowych licząc od daty podpisania umowy przekazać Wykonawcy plac budowy.
- b) w terminie 14 dni kalendarzowych licząc od daty podpisania umowy przekazać Wykonawcy pozwolenie na budowę i dziennik budowy.
- c) w terminie 14 dni kalendarzowych licząc od daty podpisania umowy przekazać Wykonawcy bezpłatnie jeden egzemplarz projektu budowlanego oraz jeden egzemplarz projektu wykonawczego wraz ze specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót. Wykonawca sporządzi na własny koszt większą ilość egzemplarzy dokumentacji, jeżeli będą one niezbędne dla potrzeb realizacji przedmiotu zamówienia.
- d) Zamawiający może przekazać Wykonawcy dodatkowe rysunki oraz instrukcje te, które uzna za konieczne dla potrzeb realizacji przedmiotu zamówienia, zgodnego z umową wykonania robót budowlanych oraz ewentualnego usunięcia wad;
- e) dokonać odbioru wykonanych robót budowlanych.

- f) dokonać zapłaty za zrealizowany przedmiot zamówienia.

III. ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA

§ 7

1. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.
2. Wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy wynosi 5% wynagrodzenia ryczałtowego brutto ustalonego w § 8 umowy, tj.:
3. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości
w formie
4. Zwrot zabezpieczenia nastąpi w niżej podanych wysokościach i terminach:
 - a) 70% wartości wniesionego zabezpieczenia w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane,
 - b) 30% wartości wniesionego zabezpieczenia nie później niż w 15-tym dniu po upływie okresu rękojmi za wady.
5. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w innej formie niż gotówka winno być wniesione na okres wskazany w § 4 ust. 3. Wraz z zabezpieczeniem jw., Wykonawca dostarczy poświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię dokumentu wpłaty gotówki lub opłaty złożonego dokumentu.
6. **W przypadku wystąpienia Wykonawcy o wydłużenie terminu realizacji robót, Wykonawca przed podpisaniem aneksu do umowy, zobowiązany jest do wydłużenia terminu obowiązywania zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż gotówka. Wniesienie zabezpieczenia warunkuje podpisanie przez Zamawiającego przedmiotowego aneksu.**
7. W przypadku, gdy Wykonawca złożył zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie innej niż gotówka, zobowiązany jest przed zapłatą faktury końcowej do wniesienia zabezpieczenia na okres rękojmi za wady. W przypadku nie wniesienia zabezpieczenia w wymaganym terminie, Zamawiający dokona potrącenia wartości zabezpieczenia z faktury końcowej Wykonawcy.
8. **Wymagania dotyczące zabezpieczenia, zawiera załącznik nr 2 do umowy – Rozdział X.**

IV. WYNAGRODZENIE

§ 8

1. Za wykonanie przedmiotu umowy opisanego w § 1, strony ustalają wynagrodzenie ryczałtowe brutto w wysokości zł, (słownie złotych:.....) zgodnie z formularzem ofertowym Wykonawcy, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej umowy
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 jest wynagrodzeniem ryczałtowym, z zastrzeżeniem § 9.
3. Wynagrodzenie płatne jest na podstawie faktur VAT/rachunków wystawionych przez Wykonawcę na Gminę Miasto Szczecin, NIP 8510309410 i złożonych w siedzibie Szczecińskiego TBS.

§ 9

1. Wynagrodzenie **Wykonawcy** ulega zmianie, jeśli:

- a) w toku wykonania robót wprowadzono zmianę sposobu przeprowadzenia robót objętych przedmiotem zamówienia lub wprowadzono zamianę materiałów na inne materiały, co spowodowało zmianę wartości robót;
 - b) ograniczono zakres robót objętych przedmiotem zamówienia i wykonano roboty zamienne lub dodatkowe;
 - c) dostarczono materiały lub urządzenia przez **Zamawiającego**.
 - d) wzrosła lub zmalała zamontowana ilość budek lęgowych w stosunku do przyjętej liczby (zgodnie z zapisami SIWZ rozdz. VIII ust. 5 lit. q) wycenionej w ofercie.
2. W przypadku wystąpienia konieczności wykonania robót zamiennych lub dodatkowych, Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia kosztorysów szczegółowych, **w ilościach 2 egzemplarzy**, w zakresie rzeczowym uzgodnionym z Zamawiającym, w oparciu o dane zawarte w ofercie, stanowiącej załącznik nr 1 do umowy pkt. 10., w terminie 5 dni kalendarzowych od daty uzgodnienia zakresu rzeczowego robót. Do przedmiotowych kosztorysów **Wykonawca** dołączy zestawienie robót nie wykonywanych (forma do uzgodnienia z Inżynierem kontraktu), sporządzone na podstawie kosztorysów ofertowych, podając pozycję z kosztorysu ofertowego, jej wartość z narzutami oraz łączną wartość robót cenę netto (z narzutami) i brutto (z podatkiem VAT).
3. Na podstawie sprawdzonego i zatwierdzonego przez Inspektora nadzoru kosztorysu oraz zestawienia, o których mowa w ust. 2, Inżynier Kontraktu sporządza protokół konieczności, na wykonanie robót zamiennych lub dodatkowych, z uwzględnieniem wartości robót nie wykonywanych (zmniejszenie wynagrodzenia), który jest podpisywany przez kierownika budowy, inspektora nadzoru inwestorskiego oraz nadzór autorski w przypadkach dotyczących zmian projektowych. Zapis dotyczy również robót wyłączonych przez Zamawiającego, odpowiednio.
4. Roboty zamienne i dodatkowe realizuje się na podstawie stosownych aneksów do umowy, sporządzanych w oparciu o zatwierdzone przez **Zamawiającego** protokoły, o których mowa w ust. 3.
5. Konieczności wykonania robót dodatkowych lub robót zamiennych musi mieć odzwierciedlenie w dzienniku budowy lub w protokole z narady roboczej.
6. Zmiana wynagrodzenia przy ograniczeniu robót lub dostarczeniu materiałów i sprzętu przez Zamawiającego, ustalana będzie w oparciu o odpowiednie pozycje kosztorysu ofertowego, na podstawie zestawienia, o którym mowa w ust. 2 i zgodnie z ust. 3 odpowiednio.
7. Wynagrodzenie **Wykonawcy**, zgodnie z art. 142 ust. 5 Ustawy PZP, podlega zmianie w niżej wymienionych przypadkach:
- 7.1. zmiany urzędowej stawki VAT na roboty budowlane, przy czym:**
- 7.1.1. jeżeli zmiana stawki VAT będzie powodować zwiększenie kosztów wykonania umowy po stronie Wykonawcy, Zamawiający zwiększy wynagrodzenie o kwotę równą różnicy w kwocie podatku VAT zapłaconego przez wykonawcę,
 - 7.1.2. jeżeli zmiana stawki VAT będzie powodować zmniejszenie kosztów wykonania umowy po stronie Wykonawcy, Zamawiający zmniejszy wynagrodzenie o kwotę stanowiącą różnicę kwoty podatku VAT do zapłacenia przez Wykonawcę.
- 7.2. zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę** ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 wynagrodzeń osób bezpośrednio wykonujących zamówienie, do wysokości ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę – wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o wartość wzrostu całkowitego kosztu Wykonawcy wynikającego ze zwiększenia aktualnie obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę, z uwzględnieniem wszystkich obciążeń publicznoprawnych od kwoty wzrostu minimalnego wynagrodzenia;
- 7.3. zmiana zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne** – wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o wartość wzrostu całkowitego kosztu Wykonawcy, jaką będzie on zobowiązany dodatkowo ponieść w celu uwzględnienia tej zmiany, przy zachowaniu dotychczasowej kwoty netto wynagrodzenia osób bezpośrednio wykonujących zamówienie na rzecz Zamawiającego

8. Wprowadzenie zmiany wysokości wynagrodzenia, w związku ze zmianami, o których mowa w ust. 7 pkt. 7.2. i 7.3. wymaga uprzednio złożenia przez Wykonawcę wniosku wraz z dokumentami potwierdzającymi, że zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania przedmiotu zamówienia. Każda zmiana kwoty wynagrodzenia wykonawcy dokonywana w oparciu o art. 142 ust. 5 Ustawy Pzp będzie poparta odwołaniem się przez Wykonawcę do stosownych wyliczeń, np.: kalkulacji kosztów pracy z oferty oraz kosztów pracy wynikających z bieżącego stanu zatrudnienia osób wykonujących pracę przy realizacji zamówienia na rzecz wykonawcy i stanowić będą załącznik do umowy.

§ 10

1. Płatność za wykonane i odebrane prace budowlane będzie realizowana raz w miesiącu na podstawie faktur przejściowych oraz na podstawie faktury końcowej.
2. Z odbioru przejściowego sporządzane będą protokoły stanu zaawansowania rzeczowo-finansowego robót, podpisane przez Kierownika budowy, Inspektora nadzoru oraz zaakceptowane przez Inżyniera kontraktu, które stanowią podstawę do wystawienia przez Wykonawcę faktur przejściowych, obejmujących wynagrodzenie za wykonane w danym okresie roboty oraz stanowią załącznik do faktur.
3. Protokoły będą sporządzane odrębnie na modernizację energetyczną budynków (na każdy budynek odrębnie lub łącznie w zależności od ustaleń z Zamawiającym) oraz na przebudowę i pozostałe roboty. Dotyczy to również faktur. Szczegóły zawiera załącznik nr 2 do umowy - Rozdział X.
4. Podstawą sporządzenia protokołów, o których mowa wyżej, będzie zatwierdzony przez Inspektora nadzoru procent zaawansowania poszczególnych elementów robót. Inspektor nadzoru zobowiązany jest do potwierdzenia procentu zaawansowania robót i protokołu stanu zaawansowania rzeczowo-finansowego w terminie 5 dni roboczych, liczonych od dnia dostarczenia dokumentów rozliczeniowych przez Wykonawcę.
5. Wykonawca zobowiązuje się do wystawienia faktur przejściowych za roboty wykonane w danym miesiącu kalendarzowym, do **10-go** dnia następującego po nim miesiąca, lecz nie wcześniej niż po upływie miesiąca rozliczeniowego. W przypadku realizacji robót budowlanych z udziałem uzgodnionych podwykonawców, lub dalszych podwykonawców, Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia Zamawiającemu najpóźniej w dniu przedkładania faktur przejściowych niżej wymienionych dokumentów:
 - a) zestawienie należności za wykonane roboty budowlane na rzecz podwykonawców lub dalszych podwykonawców zawierające:
 - nazwę podwykonawców lub dalszych podwykonawców;
 - zakres prac zrealizowanych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców;
 - kwotę należności przypadającą z faktury na poszczególnych podwykonawców lub dalszych podwykonawców wraz z podaniem ich kont bankowych do przelewu należności z danych faktur.Zestawienie należności, o którym mowa wyżej, winno być podpisane przez poszczególnych podwykonawców, Wykonawcę oraz potwierdzone przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
 - b) potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie faktur VAT lub rachunków podwykonawców lub dalszych podwykonawców za wykonane przez nich roboty, dostawy, usługi.
 - c) oświadczenie Wykonawcy potwierdzające zasadność bądź brak zasadności zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy za zakres prac podlegających zapłacie.
6. Wykonawca bez zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie nie może przekroczyć miesięcznego zakresu rzeczowo – finansowego określonego w zatwierdzonym harmonogramie rzeczowo – finansowym realizacji inwestycji.
7. Rozliczenie fakturami przejściowymi odbywało się będzie do wysokości 95% wartości wynagrodzenia umownego za realizację prac, z podziałem na modernizację i pozostałe.
8. Rozliczenie końcowe wynagrodzenia nastąpi w terminie do 15 dni po dokonaniu odbioru końcowego przedmiotu umowy. Podstawą do rozliczenia będą końcowe protokoły stanu

zaawansowania rzeczowo-finansowego robót wraz z oświadczeniami uzgodnionych podwykonawców o rozliczeniu z Wykonawcą, złożonymi na druku stanowiącym załącznik nr 6 do niniejszej umowy.

9. Podstawą do wystawienia faktur końcowych będzie protokół końcowego odbioru robót wraz z końcowym rozliczeniem rzeczowo-finansowym, o którym mowa w ust. 7.

§ 11

1. **Zamawiający** zapłaci **Wykonawcy** należne wynagrodzenie:
 - a) w terminie do **14 dni od daty** dostarczenia faktur przejściowych **Zamawiającemu** wraz z protokołami i dokumentami rozliczeniowymi, o którym mowa w § 10 i § 13.
 - b) w terminie **do 30 dni od daty** dostarczenia faktury końcowej **Zamawiającemu** wraz z protokołem odbioru końcowego wykonania robót wraz z dokumentami rozliczeniowymi i oświadczeniami uzgodnionych podwykonawców oraz dalszych podwykonawców o rozliczeniu z **Wykonawcą**, o których mowa w § 10 i § 13.
2. W przypadku opóźnienia przez **Zamawiającego** zapłaty faktur przejściowych do 14 dni od ustalonego terminu płatności, **Wykonawca** nie może domagać się zapłaty odsetek ustawowych. Za dzień zapłaty uważa się dzień obciążenia rachunku bankowego **Zamawiającego**.
3. Należności za wykonane roboty budowlane będą wpłacane przez Zamawiającego na konto bankowe Wykonawcy wskazane na fakturze Vat, lub odpowiednio podwykonawcy i dalszego podwykonawcy, wskazane przez Wykonawcę, lub odpowiednio przez podwykonawcę i dalszego podwykonawcę, na podstawie faktury wystawionej przez Wykonawcę, przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę.

V. ZLECANIE ROBÓT PODWYKONAWCOM

§ 12

1. Wykonawca może wykonać przedmiot umowy przy udziale podwykonawców.
2. Zgodnie z Ustawą PZP umowa o podwykonawstwo to umowa w formie pisemnej, o charakterze odpłatnym, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane stanowiące część zamówienia publicznego, zawarta między Wykonawcą a innym podmiotem (podwykonawcą), a w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane także między podwykonawcą a dalszym podwykonawcą lub między dalszymi podwykonawcami.
3. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania podwykonawców, dalszych podwykonawców, ich przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania.
4. Umowa z podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, iż:
 - a) termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury VAT lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy: dostawy, usługi lub roboty budowlanej;
 - b) przedmiotem umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą;
 - c) termin wypłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy za wykonanie przez nich robót budowlanych będących przedmiotem umowy nie może przekraczać terminu rozliczenia z Wykonawcą za ten zakres;
 - d) wykonanie przedmiotu umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w dokumentacji zamówienia;

- e) okres odpowiedzialności podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy za wady przedmiotu umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za wady przedmiotu umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego;
 - f) podwykonawca lub dalszy podwykonawca musi wykazać się posiadaniem wiedzy i doświadczenia odpowiadających, proporcjonalnie, co najmniej wiedzy i doświadczeniu wymaganym od Wykonawcy w związku z realizacją umowy, dysponować personelem i sprzętem, gwarantującymi prawidłowe wykonanie podzlecanej części umowy, proporcjonalnie, kwalifikacjami lub zakresem odpowiadającymi wymaganiom stawianym Wykonawcy. Dokumenty potwierdzające wiedzę i doświadczenie podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, wykazy personelu i sprzętu oraz informacja o kwalifikacjach osób, którymi dysponuje podwykonawca lub dalszy podwykonawca w celu realizacji przedmiotu umowy o podwykonawstwo będą stanowiły załącznik do tej umowy;
 - g) podwykonawca lub dalszy podwykonawca są zobowiązani do przedstawiania Zamawiającemu na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji umowy o podwykonawstwo.
 - h) umowa o podwykonawstwo powinna zawierać numer rachunku bankowego podwykonawcy.
5. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
- a) uzależniających uzyskanie przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub podwykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia podwykonawcy;
 - b) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę podwykonawcy, od zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego.
6. Zawarcie umowy o podwykonawstwo na roboty budowlane może nastąpić wyłącznie po akceptacji jej projektu przez Zamawiającego, a przystąpienie do jej realizacji przez podwykonawcę może nastąpić wyłącznie po akceptacji umowy o podwykonawstwo przez Zamawiającego.
7. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, wraz z zestawieniem ilości robót i ich wyceną nawiązującą do cen przedstawionych w ofercie Wykonawcy, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót, które mają być realizowane na podstawie umowy o podwykonawstwo lub ze wskazaniem tej części dokumentacji, nie później niż 15 dni przed jej zawarciem, a w przypadku projektu umowy przedkładanego przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę, wraz ze zgodą Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
8. Projekt umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważany za zaakceptowany przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od dnia przedłożenia mu projektu nie zgłosi na piśmie zastrzeżeń. Za dzień przedłożenia projektu przez Wykonawcę uznaje się dzień przedłożenia projektu na zasadach określonych w ust. 7.
9. Zamawiający zgłosi w terminie określonym w ust. 8 pisemne zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w szczególności w następujących przypadkach:
- a) niespełniania przez projekt wymagań dotyczących umowy o podwykonawstwo, określonych w ust. 4, przy czym, Zamawiający może odstąpić od żądania załączników do Umowy o podwykonawstwo, o których mowa w ust.4 lit. f);
 - b) niezłączenia do projektu zestawień, dokumentów lub informacji, o których mowa w ust. 7;
 - c) zamieszczenia w projekcie postanowień uzależniających uzyskanie przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zapłaty za realizację przedmiotu umowy od zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy przez Zamawiającego lub odpowiednio od zapłaty wynagrodzenia przez Wykonawcę za realizację przedmiotu umowy przez podwykonawcę;

- d) gdy projekt zawiera postanowienia uzależniające zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę podwykonawcy od zwrotu Wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez Zamawiającego,
 - e) gdy termin realizacji robót budowlanych określonych projektem jest dłuższy niż przewidywany umową dla tych robót;
 - f) gdy projekt zawiera postanowienia dotyczące sposobu rozliczeń za wykonane roboty, uniemożliwiającego rozliczenie tych robót pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą na podstawie umowy.
10. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo na roboty budowlane w terminie określonym w ust. 8 Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca może przedłożyć zmieniony projekt umowy o podwykonawstwo, uwzględniający w całości zastrzeżenia Zamawiającego.
 11. Po akceptacji projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po upływie terminu na zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do tego projektu, Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej umowy, jednakże nie później niż na 4 dni przed dniem skierowania podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy do realizacji robót budowlanych.
 12. Zamawiający zgłosi Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy pisemny sprzeciw do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, o której mowa w ust. 11 w terminie 7 dni od jej przedłożenia, w przypadku nie uwzględnienia zastrzeżeń Zamawiającego.
 13. Umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważana za zaakceptowaną przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie 7 dni od dnia przedłożenia kopii tej umowy, nie zgłosi do niej na piśmie sprzeciwu.
 14. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca, przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi stanowiące część przedmiotu umowy, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wstępnego wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 8, przy czym wyłączenie to nie dotyczy umów o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług o wartości większej niż 50.000 zł. Wykonawca, podwykonawca oraz dalszy podwykonawca zobowiązany jest także do przedkładania Zamawiającemu w terminie 7 dni każdej zmiany umowy o której mowa powyżej. W przypadku jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy od terminu określonego w ust. 4 lit. a) Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem zapłaty kary umownej.
 15. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie może podzlecić podwykonawcy realizacji przedmiotu umowy o podwykonawstwo na roboty budowlane w przypadku braku jej akceptacji przez Zamawiającego.
 16. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z terenu budowy podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, z którym nie została zawarta umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
 17. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedłoży wraz z kopią umowy o podwykonawstwo odpis z Krajowego Rejestru Sądowego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
 18. Powierzenie realizacji zadań innemu podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy niż ten, z którym została zawarta zaakceptowana przez Zamawiającego umowa o podwykonawstwo na roboty budowlane, lub inna istotna zmiana tej umowy, w tym zmiana zakresu zadań określonych tą umową wymaga ponownej akceptacji Zamawiającego w trybie określonym w ust. 7 - 13.
 19. Do zmian istotnych postanowień umów o podwykonawstwo, stosuje się zasady określone w ust. 7 - 13.

20. W przypadku zawarcia umowy o podwykonawstwo Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy z zachowaniem terminów określonych tą umową.
21. Zamawiający, może żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji przedmiotu umowy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje podwykonawca lub dalszy podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych umową, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca niezwłocznie usunie na żądanie Zamawiającego podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę z terenu budowy, jeżeli działania podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy na terenie budowy naruszają postanowienia niniejszej umowy.
22. W przypadku, gdy projekt umowy o podwykonawstwo lub projekt zmiany umowy o podwykonawstwo, a także umowy o podwykonawstwo i ich zmiany sporządzane są w języku obcym, Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest zobowiązany załączyć do przedkładanego projektu jego tłumaczenie na język polski, a w przypadku kopii umowy o podwykonawstwo tłumaczenie przysięgłe umowy na język polski.

§ 13

1. Zamawiający zapłaci Wykonawcy należne wynagrodzenie, pod warunkiem dostarczenia przez Wykonawcę do Zamawiającego, najpóźniej w terminie 4 dni roboczych licząc od daty złożenia faktury:
 - a) oświadczenia podwykonawcy robót budowlanych o zapłacie jego należności wynikających z danej faktury VAT lub rachunku przez Wykonawcę wraz z kopią przelewu potwierdzającego zapłatę
 - albo
 - b) gwarancji zapłaty dla podwykonawcy z cesją na Zamawiającego.Oświadczenie o którym mowa w lit. a) dotyczy kwoty należnej. Potrącenia dokonywane zgodnie z zawartą z podwykonawcą umową (w tym min. kaucja gwarancyjna lub inne) stanowią rozliczenia wzajemnych wierzytelności i nie są objęte solidarną odpowiedzialnością, o której mowa w art. 647¹ kodeksu cywilnego.
2. W przypadku nie spełnienia warunku o którym mowa powyżej oraz w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty wynagrodzenia odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę robót budowlanych, Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy z uwzględnieniem zasad określonych w art. 143c ustawy PZP.
3. W przypadku zgłoszenia przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę dostaw lub usług faktu uchylenia się od obowiązku zapłaty wynagrodzenia odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostaw lub usług przy uwzględnieniu zasad określonych w art. 143c PZP.
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2 dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, natomiast wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3 dotyczy wyłącznie należności powstałych po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
5. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
6. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o której mowa w ust. 2 i 3, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o której mowa w ust. 2 i 3 Zamawiający

zastrzega sobie także możliwość dokonywania potrącenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy a także z wynagrodzenia Wykonawcy przysługującego z innych umów zawartych z Zamawiającym.

7. Konieczność co najmniej 3-krotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 2 i 3 lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego może stanowić podstawę do odstąpienia od umowy w sprawie zamówienia publicznego przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
8. Zlecenie wykonania części robót podwykonawcom nie zmienia zobowiązań Wykonawcy wobec Zamawiającego za wykonanie tej części robót. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania, uchybienia i zaniedbania podwykonawców i jego pracowników w takim samym stopniu, jakby to były działania, uchybienia i zaniedbania Wykonawcy.
9. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność z tytułu wzajemnych rozliczeń z podwykonawcami robót.

VI. ZAKOŃCZENIE REALIZACJI PRZEDMIOTU UMOWY

§ 14

1. Poza ustaleniami zawartymi w § 23 OWRB, wprowadza się dodatkowe ustalenia, o których mowa poniżej.
2. Potwierdzenie przez Inspektorów nadzoru, w dzienniku budowy wpisu Kierownika budowy o gotowości przedmiotu umowy do odbioru lub naniesienie uwag do wpisu nastąpi w ciągu **4 dni** kalendarzowych licząc od daty wpisu Kierownika budowy.
3. Potwierdzenie przez Inspektorów nadzoru zgodności wpisu o osiągnięciu gotowości odbiorowej w dzienniku budowy oznacza osiągnięcie gotowości odbiorowej z dniem wpisu do dziennika budowy przez Kierownika budowy.
4. Po uzyskaniu pozytywnego wpisu do dziennika budowy, o którym mowa w ust. 2, Wykonawca następnego dnia pisemnie zawiadamia Zamawiającego o osiągnięciu gotowości do obioru.
5. **Warunkiem koniecznym** do dokonania wpisu do dziennika budowy o osiągnięciu gotowości przedmiotu realizacji do odbioru przez Kierownika budowy, jest przedłożenie Inspektorowi nadzoru kompletu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru tj. w szczególności:
 - a) dziennika budowy (oryginał plus kopia);
 - b) zaświadczeń właściwych jednostek i organów (oryginały plus kopie);
 - c) protokołów technicznych badań i sprawdzeń (oryginały plus kopie);
 - d) świadectw kontroli jakości (deklaracje właściwości użytkowych, deklaracje zgodności z normą, karty techniczne itp.);
 - e) kompletu kserokopii kart gwarancyjnych i instrukcji obsługi urządzeń technicznych (karty gwarancyjne z wpisanymi numerami fabrycznymi odpowiadającymi urządzeniom zamontowanym w poszczególnych lokalach). Oryginały kart gwarancyjnych zachowuje Wykonawca;
 - f) map geodezyjnych, powykonawczych wszystkich sieci wpisanych do ewidencji materiałów zasobu MODGiK;
 - g) dokumentacji powykonawczej ze wszystkimi zmianami dokonanymi w toku budowy oraz spisem zawartości poszczególnych teczek (oryginały) wraz z wersją elektroniczną;
 - h) instrukcji użytkowania: budynku, lokali mieszkalnych, wbudowanych lub zainstalowanych urządzeń.
 - i) inwentaryzacji fotograficznej robót instalacyjnych wykonanych w lokalach, dotyczących rozprowadzenia instalacji centralnego ogrzewania, ciepłej i zimnej wody z dokładnym ich opisem, tj. numerem pomieszczenia, numerem mieszkania przekazanych na płycie cd/dvd (odpowiednio opisanych).

6. Zamawiający rozpocznie czynności odbiorowe w **ciągu 5 dni kalendarzowych** licząc od daty otrzymania zawiadomienia o osiągnięciu gotowości odbioru.
7. Czas przewidziany na czynności odbiorowe – **30 dni kalendarzowych**.
8. Wykonawca nie pozostaje w zwłoce ze spełnieniem zobowiązania wynikającego z niniejszej umowy od daty gotowości odbiorowej do odbioru przedmiotu umowy tylko wtedy, jeżeli odbiór został dokonany.
9. Do protokołu końcowego odbioru robót Wykonawca jest zobowiązany podać osobę odpowiedzialną za usuwanie usterek w okresie gwarancji i rękojmi wraz z podaniem numeru telefonu.

VII. ODPOWIEDZIALNOŚĆ I KARY UMOWNE

§ 15

1. Wykonawca udziela - **miesięcznej rękojmi** na wykonane roboty.
2. Wykonawca udziela - **miesięcznej gwarancji** na wykonane roboty, z zastrzeżeniem pkt 3 oferty cenowej, stanowiącej załącznik nr 1 do umowy.
3. Szczegółowe warunki gwarancji jakości zawiera karta gwarancyjna stanowiąca załącznik nr 3 do umowy.
4. Sposób postępowania w okresie gwarancji jakości i rękojmi przedstawiono w załączniku nr 4 do umowy.

§ 16

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną:
 - a) za przekroczenie terminu zakończenia robót w wysokości 700 zł za każdy dzień opóźnienia;
 - b) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym lub w okresie gwarancji jakości w wysokości 700 zł za każdy dzień opóźnienia, liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad;
 - c) za odstąpienie od umowy przez Wykonawcę w wysokości 5% wynagrodzenia;
 - d) za odstąpienie od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 5% wynagrodzenia;
 - e) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze dokumentów, o których mowa w §14 ust. 5 w wysokości 200 zł za każdy dzień zwłoki, liczony od terminu wyznaczonego na usunięcie wad;
 - f) **za zwłokę w dostarczeniu Zamawiającemu kosztorysów ofertowych, w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki, liczony od terminu wyznaczonego na ich dostarczenie oraz za zwłokę w naniesieniu uwag od Zamawiającego do dostarczonych kosztorysów w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego na naniesienie uwag;**
 - g) za zwłokę w dostarczeniu Zamawiającemu harmonogramu rzeczowo – finansowego przedsięwzięcia w wysokości 200 zł za każdy dzień zwłoki, liczony od terminu wyznaczonego na dostarczenie dokumentu oraz za zwłokę w naniesieniu uwag od Zamawiającego do dostarczonego harmonogramu w wysokości 200 zł za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego na naniesienie uwag;
 - h) powierzenia wykonania robót budowlanych objętych niniejszą umową podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom z pominięciem trybu określonego w § 12 umowy, w wysokości 500 zł za każde zdarzenie;
 - i) nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, w wysokości 500 zł za każde zdarzenie;

- j) nieprzedłożenia w terminie wskazanym w § 12 ust. 11 i ust. 14 poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, w wysokości 500 zł za każde zdarzenie,
 - k) braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty w wysokości 500 zł za każde zdarzenie;
 - l) braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom w wysokości 2 000 zł za każde zdarzenie.
 - m) za niespełnienie wymogu zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę - w wysokości 1 000 zł za każdą niezatrudnioną osobę, o której mowa w § 6 ust. 1 lit. p).
 - n) za utratę lub obniżenie dofinansowania przyznanego Zamawiającemu, z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości równej wysokości utraconego dofinansowania.
- 2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną za odstąpienie od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego w wysokości 5% wynagrodzenia.
 - 3. W przypadku poniesienia szkody przewyższającej karę umowną, strony mają prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego.
 - 4. Strony nie będą ponosiły odpowiedzialności za częściowe lub całkowite nie wywiązywanie się z umowy spowodowane przypadkami siły wyższej. Strona poszkodowana przez siłę wyższą jest zobowiązana do niezwłocznego poinformowania na piśmie drugiej strony o jej wystąpieniu, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od jej zaistnienia, pod rygorem utraty prawa do powoływania się na zaistnienie siły wyższej. Po zakończeniu trwania przeszkody spowodowanej siłą wyższą, strona poszkodowana niezwłocznie pisemnie informuje drugą stronę o kontynuowaniu realizacji umowy.
 - 5. Roszczenie o zapłatę kar umownych z tytułu opóźnienia lub zwłoki, ustalonych za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, staje się wymagalne:
 - a) za pierwszy rozpoczęty dzień opóźnienia lub zwłoki - w tym dniu;
 - b) za każdy następny rozpoczęty dzień opóźnienia lub zwłoki - odpowiednio w każdym z tych dni.
 - 6. Zamawiający może rozwiązać umowę, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
 - 1) zmiana umowy została dokonana z naruszeniem art. 144 ust. 1–1b, 1d i 1e ustawy;
 - 2) wykonawca w chwili zawarcia umowy podlegał wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1;
 - 3) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo polskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE i dyrektywy 2014/25/UE, z uwagi na to, że zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem przepisów prawa Unii Europejskiej.
 - 7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy.

VIII. ZMIANY UMOWY

§ 17

- 1. Zamawiający przewiduje możliwość zmian postanowień umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy w okolicznościach i na warunkach wymienionych poniżej.
- 2. Strony mają prawo do przedłużenia terminu zakończenia robót o okres trwania przyczyn, z powodu których będzie zagrożone dotrzymanie terminu zakończenia robót, w następujących sytuacjach:
 - a) jeżeli zagrożenie dotrzymania terminu będą następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający, w szczególności będą następstwem nieterminowego przekazania terenu budowy, konieczności zmian dokumentacji projektowej

w zakresie, w jakim ww. okoliczności miały lub będą miały wpływ na dotrzymanie terminu zakończenia robót,

- b) w przypadku zaleceń opinii ornitologicznej lub chiropterologicznej, wskazujących konieczność wstrzymania robót lub specjalisty ornitologa;
 - c) wstrzymania realizacji robót przez Zamawiającego z przyczyn nie leżących po stronie Wykonawcy;
 - d) opóźnień, utrudnień lub przeszkód powstałych z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego lub podmiotów zewnętrznych działających za zgodą Zamawiającego, jeżeli będzie to miało wpływ na wykonanie umowy;
 - e) wykopalisk uniemożliwiających wykonywanie robót (w tym również niewypały i niewybuchy);
 - f) szczególnie niesprzyjających warunków atmosferycznych uniemożliwiających prawidłowe wykonanie robót, w szczególności z powodu technologii realizacji prac określonej umową, normami lub innymi przepisami, wymagającej konkretnych warunków atmosferycznych, jeżeli konieczność wykonania prac w tym okresie nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność i które znajdują potwierdzenie w zapisach w Dzienniku Budowy lub protokołach z narad roboczych;
 - g) działania siły wyższej (np. klęski żywiołowe, strajki generalne lub lokalne), mającej bezpośredni wpływ na terminowość wykonywania robót;
 - h) wystąpienia trudności lub odległych terminów w zakupie lub dostarczeniu materiałów budowlanych, nie leżących po stronie Wykonawcy;
 - i) konieczności wykonania dodatkowych badań, ekspertyz, analiz itp.
 - j) gdy wystąpi konieczności wykonania robót dodatkowych, robót zamiennych oraz udzielenia zamówień dodatkowych, które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu umowy;
 - k) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
 - l) aktualizacji rozwiązań z uwagi na zmiany w obowiązujących przepisach;
 - m) braku możliwości prowadzenia robót lub wystąpienia utrudnień w prowadzeniu robót budowlanych niemożliwych do przewidzenia w chwili zawierania umowy, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności;
 - n) wystąpienia, istotnych zmian w projekcie budowlanym i uzyskiwania zmiany decyzji o pozwoleniu na budowę;
 - o) wystąpienia opóźnień w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień, itp., do wydania których właściwe organy są zobowiązane na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje powinny być wydane oraz nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność;
 - p) jeżeli wystąpi brak możliwości wykonywania robót z powodu nie dopuszczenia do ich wykonywania przez uprawniony organ lub nakazania ich wstrzymania przez uprawniony organ, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy.
3. Zaistnienie okoliczności, o których mowa w ust. 2 musi mieć odzwierciedlenie w Dzienniku budowy, dokumentach lub w protokole z narad roboczych oraz musi być potwierdzone przez Inspektora nadzoru i Inżyniera kontraktu. Propozycja wydłużenia terminu musi być uzgodniona z Inspektorem nadzoru i Inżynierem kontraktu i zatwierdzona przez Zamawiającego. W przypadku zmiany terminu **Wykonawca będzie zobowiązany do aktualizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego oraz do przedłużenia terminów obowiązywania umów ubezpieczenia, a także zabezpieczenia należytego wykonania umowy.**
4. Strony mają prawo do wprowadzenia zmiany do umowy w zakresie materiałów, parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu umowy w następujących sytuacjach:
- a) konieczności zrealizowania jakiegokolwiek części robót, objętej przedmiotem umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w dokumentacji projektowej, a wynikających ze stwierdzonych wad tej dokumentacji lub zmiany stanu prawnego w oparciu, o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu umowy;

- b) konieczności realizacji robót wynikających z wprowadzenia w dokumentacji projektowej istotnych w stosunku do projektu budowlanego zmian oraz zamian uznanych za nieistotne odstępstwo od projektu budowlanego, wynikających z art. 36a ust. 1 Ustawy Prawo budowlane;
 - c) konieczności zrealizowania przedmiotu umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa, zaprzestanie produkcji materiałów, wyrobów lub urządzeń oraz gdy zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziłoby niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem umowy;
 - d) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji;
 - e) wystąpienia siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z jej postanowieniami;
 - f) wprowadzenia zamiany materiałów lub rozwiązań technologicznych w celu obniżenia kosztów eksploatacji (użytkowania) budynków lub podniesienia jakości robót;
 - g) wprowadzenia zmiany w zakresie przedmiotu zamówienia, jeżeli konieczność wprowadzenia takiej zmiany jest skutkiem zmiany przepisów prawa lub wynika z niemożności realizowania przedmiotu umowy z przyczyn niezależnych od Zamawiającego i Wykonawcy.
5. Strony mają prawo do zmiany wynagrodzenia Wykonawcy w przypadkach, o których mowa w **§ 9 umowy** oraz wprowadzono zmiany, o których mowa w ust. 4 niniejszego paragrafu, powodujące zmianę wartości robót;
6. Zamawiający w szczególnie uzasadnionych przypadkach i na warunkach ustalonych przez Zamawiającego wyrazi zgodę na zawarcie umowy z podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą, których wynagrodzenie przekracza wynagrodzenie Wykonawcy za zlecany zakres prac. Zgoda taka stanowi zmianę umowy i wymaga zawarcia aneksu do umowy.
7. Zmiana umowy może nastąpić również w następujących przypadkach:
- a) wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 144 ust.1 ustawy PZP,
 - b) zmiany na stanowisku kierownika budowy na zasadach, o których mowa w § 6 ust. 1 lit c) niniejszej umowy – zmiana nie wymaga aneksu do umowy.;
 - c) zmiany zakresu robót powierzanych podwykonawcom.

§ 18

Strona występująca o zmianę postanowień zawartej umowy zobowiązana jest do udokumentowania zaistnienia okoliczności o których mowa w §17. Wniosek o zmianę postanowień umowy musi być wyrażony na piśmie.

§ 19

Zmiana umowy może nastąpić wyłącznie w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 20

1. Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego pisemnego poinformowania Zamawiającego o każdej zmianie sytuacji finansowej lub prawnej Wykonawcy oraz uzgodnionego z Zamawiającym podwykonawcy, co do którego Wykonawca powziął lub mógł powziąć informację o takiej zmianie, która rzutować może na prawidłowy przebieg realizacji inwestycji, a w szczególności:
- a) postawieniu Wykonawcy lub podwykonawcy w stan upadłości lub likwidacji, w tym również o powzięciu wiadomości o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub postawienie w stan likwidacji Wykonawcy lub podwykonawcy do odpowiednich organów i instytucji;

- b) wystąpieniu zaległości po stronie Wykonawcy lub podwykonawcy w zapłacie zobowiązań podatkowych, skarbowych, składek ZUS itp.
 - c) wydaniu prawomocnego orzeczenia sądu, stwierdzającego zobowiązanie Wykonawcy lub podwykonawcy względem innych podmiotów, organów, instytucji itp., których wartość przekracza 100.000,00 zł;
 - d) wszczęciu postępowania egzekucyjnego w stosunku do Wykonawcy lub podwykonawcy, którego przedmiotem jest egzekucja należności, których wartość przekracza 100.000,00 zł;
 - e) zmianie struktury właścicielskiej kapitału Wykonawcy, powodującej zmianę osoby lub podmiotu posiadającego większośćowy pakiet udziałów lub akcji Wykonawcy i inne.
2. W przypadku nie zawiadomienia na piśmie Zamawiającego o zaistnieniu okoliczności określonych w ust. 1, Zamawiający może odstąpić od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.

§ 21

Przełanie wierzytelności Wykonawcy wynikających z niniejszej umowy na osoby trzecie wymaga pisemnej zgody Zamawiającego.

§ 22

W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową, mają zastosowanie postanowienia OWRB obowiązujące u Zamawiającego oraz przepisy Kodeksu cywilnego.

§ 23

Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla Wykonawcy, dwa dla Zamawiającego.

Załączniki do umowy:

Załącznik nr 1 – oferta cenowa

Załącznik nr 2 – SIWZ

Załącznik nr 3 – karta gwarancyjna

Załącznik nr 4 – sposób postępowania w okresie gwarancji jakości i rękojmi

Załącznik nr 5 – OWRB

Załącznik nr 6 – wzór - oświadczenie podwykonawcy

Zatwierdzony harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji przedmiotu zamówienia, stanowi integralną część umowy.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

KARTA GWARANCYJNA

1. **Wykonawca** zapewnia **Zamawiającego** o dobrej jakości towarów i usług, stanowiących przedmiot umowy nr/STBS/DI/2019 z dnia r.
2. **Wykonawca** udziela- **miesięcznej gwarancji** w stosunku do całego przedmiotu zamówienia, z wyłączeniem terminów gwarancji niżej wymienionych elementów, na które udziela:

stolarka okienna	- zgodnie z gwarancją udzieloną przez producenta, jednak nie mniej niż 5 lat gwarancji
urządzenia sanitarne, elektryczne, grzejniki	- zgodnie z gwarancją udzieloną przez producenta, jednak nie mniej niż 3 lata gwarancji
drzwi do budynku, drzwi wejściowe do mieszkań	- zgodnie z gwarancją udzieloną przez producenta, jednak nie mniej niż 3 lata gwarancji
drzwi wewnątrzlokalowe	- zgodnie z gwarancją udzieloną przez producenta, jednak nie mniej niż 3 lata gwarancji
kuchenki elektryczne	- 2 lata gwarancji
- a) Wykonawca zobowiązuje się do wykonywania w okresie gwarancji regulacji stolarki okiennej i drzwiowej.
3. **Wykonawca w zależności od sklasyfikowania usterki przez Zamawiającego, usunie usterkę w terminach podanych niżej:**
 - a. W przypadku stwierdzenia awarii jednoetapowej ustala się jako termin niezwłoczny do jej usunięcia.
 - b. W przypadku stwierdzenia awarii dwuetapowej ustala się dla usunięcia przyczyny awarii termin usunięcia niezwłoczny. W przypadku awarii, która wystąpiła w lokalu, usunięcie skutków występujących po awarii ustala się w terminie uzgodnionym przez Wykonawcę z najemcą tego lokalu. Natomiast w przypadku awarii zewnętrznych przyjmuje się jako termin optymalny usunięcia skutków awarii w terminie nie dłuższym niż 30 dni.
 - c. W przypadku wystąpienia awarii, której usunięcie wymagane jest w trybie pilnym ustala się termin trzydniowy na jej usunięcie.
 - d. W przypadku zgłoszenia usterki, która nie wymaga natychmiastowego usunięcia, ponieważ nie stanowi zagrożenia dla najemcy lokalu lub użytkownika terenu (ustwórka w trybie umownym) ustala się termin nie dłuższy niż 30 dni na jej usunięcie.
4. W przypadku konieczności zabrania części przedmiotu umowy od **Zamawiającego**, celem usunięcia wady, zostanie to dokonane na koszt i ryzyko **Wykonawcy** w terminie uzgodnionym wcześniej z **Zamawiającym**. Jeżeli zabrana część przedmiotu umowy jest niezbędna do prawidłowego użytkowania przedmiotu umowy **Wykonawca** zobowiązany jest do zamontowania części zamiennnej na czas trwania naprawy.
5. W przypadku, gdy **Wykonawca** nie dokona naprawy lub wymiany wadliwej części przedmiotu umowy, w terminie określonym w pkt. 3, **Zamawiający** egzekwuje kary umowne za zwłokę w usunięciu wad, zgodnie z zapisami umowy, usuwając jednocześnie wady na koszt i ryzyko **Wykonawcy**.
6. **Zamawiającemu** przysługuje prawo do wymiany wadliwych części przedmiotu umowy na wolne od wad po wykonaniu 2 napraw gwarancyjnych, o ile nadal występują wady uniemożliwiające eksploatację przedmiotu umowy.
7. Jeżeli w wykonaniu obowiązku gwarancji następuje wymiana lub naprawa wadliwej części przedmiotu umowy, termin gwarancji biegnie na nowo, licząc od dnia dostarczenia lub naprawy wadliwej części przedmiotu umowy
8. Dokonanie naprawy lub wymiany **Wykonawca** potwierdza na piśmie.

9. **Wykonawca** może dokonać usunięcia wady w przedmiocie umowy przez osoby trzecie lub za ich pomocą po uzyskaniu na to uprzedniej zgody **Zamawiającego**.
10. Sposób postępowania w okresie gwarancji jakości i rękojmi, zgodnie z załącznikiem nr 4 do umowy.

Słowniczek:

Awaria jednoetapowa	typ usterki powodujący zagrożenie dla życia lub zdrowia użytkowników budynków oraz powodujący pogorszenie stanu technicznego obiektu lub jego częściowe zniszczenie
Awaria dwuetapowa	typ usterki powodujący zagrożenie dla życia lub zdrowia użytkowników powodujący pogorszenie stanu technicznego obiektu związana z usunięciem przyczyny awarii, a następnie jej skutku
Usterka pilna	usterka uniemożliwiająca prawidłowe korzystanie z wyposażenia bądź powodująca ponoszenie przez najemcę dodatkowych kosztów
Usterka w trybie umownym	usterka nie powodująca powstania szkody ani utrudnień w prawidłowym funkcjonowaniu, usunięcie której może nastąpić w terminie uzgodnionym z najemcą (w przypadku usterek w lokalach), bądź ze Szczecińskim TBS

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

Sposób postępowania w okresie gwarancji jakości i rękojmi

1. Po otrzymaniu zgłoszenia usterki pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów podejmuje decyzję dotyczącą sposobu dalszego postępowania z danym zgłoszeniem:
 - a) przesłanie faxem lub drogą elektroniczną na adres „Karty zgłoszenia usterki” bez konieczności wizji lokalnej. Jeżeli **Wykonawca** widzi konieczność dokonania wizji w miejscu występowania usterki – ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia pracownika Komórki Odbiorów i Przeglądów o tym fakcie;
 - b) pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów podejmuje decyzję o konieczności wizji lokalnej w miejscu występowania usterki:
 - wizja lokalna bez udziału **Wykonawcy**. Po stwierdzeniu zasadności zgłoszenia **Zamawiający** przesyła faxem lub drogą elektroniczną na adres j.w. „Kartę zgłoszeniową usterki” lub powiadamia pisemnie **Wykonawcę** o usterce. Jeżeli **Wykonawca** widzi konieczność dokonania wizji w miejscu występowania usterki – ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia pracownika Komórki Odbiorów i Przeglądów o tym fakcie;
 - wizja lokalna z udziałem **Wykonawcy**. W trakcie wizji sporządzany jest „Protokół z wizji” stanowiący zawiadomienie o usterce.
2. Pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów zawiadamia pisemnie **Wykonawcę** na 3 dni przed terminem wizji, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach (awaria) zawiadamia **Wykonawcę** telefonicznie o terminie wizji.
3. Pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów klasyfikuje usterkę oraz wyznacza termin usunięcia:
 - a) w przypadku stwierdzenia awarii jednoetapowej ustala się jako termin niezwłoczny do jej usunięcia.
 - b) w przypadku stwierdzenia awarii dwuetapowej ustala się dla usunięcia przyczyny awarii termin usunięcia niezwłoczny. W przypadku awarii, która wystąpiła w lokalu, usunięcie skutków występujących po awarii ustala się w terminie uzgodnionym przez **Wykonawcę** z najemcą tego lokalu w terminie nie dłuższym niż 30 dni. Natomiast w przypadku awarii zewnętrznych przyjmuje się jako termin optymalny usunięcia skutków awarii w terminie nie dłuższym niż 30 dni.
 - c) w przypadku wystąpienia awarii, której usunięcie wymagane jest w trybie pilnym ustala się termin trzydniowy na jej usunięcie.
 - d) w przypadku zgłoszenia usterki, która nie wymaga natychmiastowego usunięcia, ponieważ nie stanowi zagrożenia dla najemcy lokalu lub użytkownika terenu (ustwórka w trybie umownym) ustala się termin nie dłuższy niż 30 dni na jej usunięcie.
4. Odbiór usunięcia usterek następuje podczas przeglądu w okresie rękojmi i gwarancji.
5. W przypadku wystąpienia usterki (ustwórka problemowa), która wymaga z uwagi na zakres i złożoność konsultacji z Nadzorem inwestorskim, Projektantem lub Inżynierem kontraktu, pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów zgłasza potrzebę konsultacji. Przyjęty tryb postępowania przy usuwaniu takiej usterki uzależniony jest od stanowiska Nadzoru inwestorskiego lub Inżyniera kontraktu, a także wskazanego sposobu jej usunięcia.
6. Potwierdzenie usunięcia usterki przez **Wykonawcę** w wyznaczonym terminie następuje poprzez przesłanie przez **Wykonawcę** informacji o usunięciu usterki – pisemnie lub drogą elektroniczną na adres
7. W przypadku nie usunięcia usterki przez **Wykonawcę** w wyznaczonym terminie, pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów podejmuje decyzję o zamiennym usunięciu usterki. Pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów pisemnie zawiadamia **Wykonawcę** o zamiennym usuwaniu usterki.

Przegląd w okresie gwarancji i rękojmi

1. Pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów zawiadamia pisemnie o terminie przeglądu.
2. Pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów sporządza „Protokół z przeglądu” celem pisemnego udokumentowania usterek i innych spraw stwierdzonych w trakcie przeglądu lokali i części wspólnych budynku lub zgłoszonych przez najemców i użytkowników. W trakcie przeglądu dokonywane jest sprawdzenie prawidłowości usunięcia wcześniej zgłoszonych usterek.
3. Pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów zawiadamia pisemnie **Wykonawcę** o terminie spotkania poprzeglądowego.
4. W trakcie spotkania poprzeglądowego sporządzony jest protokół. Załącznikiem do protokołu jest protokół z przeglądu wraz z naniesionymi uwagami. W trakcie spotkania poprzeglądowego zostaje ustalony termin usunięcia usterek.
5. W przypadku stwierdzenia, że usterki spisane w trakcie przeglądu w okresie gwarancji i rękojmi nie zostały usunięte, pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów podejmuje decyzję o zamiennym usunięciu usterki. Pracownik Komórki Odbiorów i Przeglądów pisemnie zawiadamia Wykonawcę o zamiennym usuwaniu usterki.

Przy realizacji umowy w okresie gwarancji i rękojmi przedstawicielem **Zamawiającego** działającym w jego imieniu i na jego rzecz są pracownicy Komórki Odbiorów i Przeglądów.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

Załącznik nr 5 do umowy

Załącznik do Uchwały Nr 59/2007
Zarządu Szczecińskiego TBS Sp. z o.o.
z dnia 13 września 2007 roku

OGÓLNE WARUNKI UMÓW O ROBOTY BUDOWLANE OBOWIĄZUJĄCE W SZCZECIŃSKIM TOWARZYSTWIE BUDOWNICTWA SPOŁECZNEGO SP. Z O.O.

§ 1.

Postanowienia ogólne

1. Uregulowania zawarte w „Ogólnych Warunkach Umów o Roboty Budowlane”, zwanych dalej OWRB, określają ogólne warunki wykonania umowy zawieranej przez Szczecińskie TBS na wykonanie inwestycji w zakresie nowego budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacji, przebudowy, rozbudowy lub remontu budynków mieszkalnych lub użytkowych, uzbrojenia itp., zwanych dalej „umową”. Szczegółowe postanowienia dotyczące wykonania przedmiotu umowy zawarte są w umowie, natomiast OWRB stanowią jej integralną część, o ile umowa tak stanowi.
2. Realizacja umowy określonej w ust. 1 musi przebiegać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym Prawa Budowlanego wraz z przepisami wykonawczymi, polskimi normami oraz zasadami wiedzy technicznej w sposób zapewniający:
 - 1) bezpieczeństwo osób i mienia;
 - 2) ochronę środowiska;
 - 3) ochronę zdrowia i życia ludzi przed skutkami stosowanych procesów technologicznych;
 - 4) ochronę dóbr kultury;
 - 5) warunki zdrowotne oraz niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publiczne i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich;
 - 6) racjonalne wykorzystywanie energii;
 - 7) warunki użytkowe zgodne z przeznaczeniem obiektów;
 - 8) ochronę ludności zgodnie z wymaganiami obrony cywilnej;
 - 9) ochronę uzasadnionych interesów osób trzecich.
3. Ustalenia OWRB wiążą strony umowy, o ile zostanie wyrażona w umowie zgoda na ich stosowanie.

§ 2.

Definicje

1. Ilekroć w niniejszych warunkach mowa jest o:
 - 1) **ZAMAWIAJĄCYM** - rozumie się przez to udzielającego zamówienia, tj. Szczecińskie TBS Spółka z o.o.; w tym również Podmiot reprezentowany przez Szczecińskie TBS jako Inwestor zastępczy;
 - 2) **WYKONAWCY** - rozumie się przez to przyjmującego zamówienie na realizację inwestycji, wykonanie inwestycji w zakresie nowego budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacji, przebudowy, rozbudowy lub remontu budynków mieszkalnych lub użytkowych, wykonywanie funkcji nadzoru inwestorskiego, jak również jego prawnych następców;
 - 3) **OBIEKCI BUDOWLANYM, BUDYNKU, BUDOWLI, OBIEKCI MAŁEJ ARCHITEKTURY, BUDOWIE, ROBOTACH BUDOWLANYCH, REMONCIE** - rozumie się przez to obiekt budowlany, budynek, budowlę, obiekt małej architektury, budowę, roboty budowlane, remont określone przepisami ustawy Prawo budowlane;
 - 4) **INWESTYCJACH** - rozumie się przez to ogół działań mających na celu realizację budowy, montażu, rozbudowy, remontu, albo rozbiórki budynku, budowli, itp., jak również zespołu budynków, budowli, itp.,

- 5) **INSPEKTORZE NADZORU** - rozumie się przez to osobę powołaną przez Zamawiającego o uprawnieniach określonych w przepisach ustawy Prawo budowlane, której pełne nazwisko lub nazwa wymienione są w umowie;
 - 6) **NADZORZE INWESTORSKIM** – rozumie się przez to nadzór wykonywany przez Inspektora Nadzoru, realizowany w zakresie zgodnym z umową;
 - 7) **NADZORZE AUTORSKIM** - rozumie się przez to nadzór wykonywany przez projektanta, w zakresie zgodności realizowanej inwestycji z opracowanym projektem;
 - 8) **PODWYKONAWCY** - rozumie się przez to osobę prawną lub fizyczną, której podzleca się wykonanie określonych robót budowlanych. Podzlecenie może zostać dokonane przez Wykonawcę na warunkach określonych w umowie;
 - 9) **KIEROWNIKU BUDOWY** - rozumie się przez to osobę fizyczną, reprezentanta Wykonawcy na placu budowy;
 - 10) **PLACU BUDOWY, TERENIE BUDOWY** - rozumie się przez to przestrzeń, w której prowadzone są roboty budowlane wraz z przestrzenią zajmowaną przez urządzenia zaplecza budowy przekazaną Wykonawcy dla wykonania inwestycji lub robót w terminie określonym w umowie;
 - 11) **KONTRAKCIE** - rozumie się przez to umowę szczegółową łącznie z OWRB;
 - 12) **UMOWIE** - rozumie się przez to umowę szczegółową;
 - 13) **POWIADOMIENIU** - rozumie się przez to wszelkie świadectwa, potwierdzenia, informacje przesyłane pocztą, telegraficznie, telexem lub telefaksem lub dostarczane do siedziby strony lub na inny wskazany przez nią adres;
 - 14) **PROJEKTANCIE, JEDNOSTCE PROJEKTOWANIA** - rozumie się przez to osobę fizyczną, bądź prawną wykonującą na zlecenie Zamawiającego lub Wykonawcy dokumentację projektową inwestycji;
 - 15) **USTAWIE** - rozumie się przez to przepisy Ustawy z dnia 07 lipca 1994 roku - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1332, z późniejszymi zmianami);
 - 16) **Prawo zamówień publicznych** – rozumie się przez to Ustawę z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późniejszymi zmianami);
 - 17) **OFERCIE** – rozumie się przez to wycenioną propozycję Wykonawcy złożoną Zamawiającemu w ściśle określonej formie na wykonanie robót budowlanych lub wykonanie usług, zgodnie z warunkami określonymi w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia;
 - 18) **SPECYFIKACJI ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA** - rozumie się przez to dokument określony w art. 36 ustawy o Prawo zamówień publicznych;
 - 19) **INŻYNIERZE KONTRAKTU** - rozumie się przez to pracownika Zamawiającego, wyznaczonego w umowie przez Zamawiającego do działania w jego imieniu i na jego rzecz przy realizacji umowy;
 - 20) **SILE WYŻSZEJ** - rozumie się przez to zdarzenie zewnętrzne, którego skutków nie da się przewidzieć, ani im zapobiec, np. huragan, powódź, działania wojenne, zamieszki wewnętrzne, strajki, z wyjątkiem takich, które są ograniczone wyłącznie do personelu Wykonawcy lub jego podwykonawców; zdarzenia te mogą mieć wpływ na wykonanie kontraktu, o ile strony nie mogły w racjonalny sposób ich przewidzieć lub im racjonalnie przeciwdziałać lub przeciw nim się ubezpieczyć.
2. Ilekroć w niniejszych warunkach dane pojęcie użyte jest w liczbie pojedynczej, dotyczy to również użytego pojęcia w liczbie mnogiej i odwrotnie chyba, że z określonego uregulowania wynika wyraźnie coś innego.

§ 3.

Odpowiedzialność za zobowiązania

Strony umowy odpowiadają całym swoim majątkiem za zobowiązania wynikające z treści zawartej umowy.

§ 4.

Kolejność ważności dokumentów

1. Jeżeli strony nie ustalą w umowie odmiennie niż w OWRB swoich praw i obowiązków, to w zakresie tym stosuje się ustalenia zawarte w OWRB.
2. W sprawach nie uregulowanych w OWRB lub w umowie stosuje się przepisy kodeksu cywilnego, Prawa Budowlanego i właściwe przepisy wykonawcze.
3. W przypadku wątpliwości interpretacyjnych, co do rodzaju i zakresu robót określonych w umowie oraz zakresu praw i obowiązków Zamawiającego i Wykonawcy obowiązują następująca kolejność ważności dokumentów:
 - 1) umowa;
 - 2) ogólne warunki umów o roboty budowlane;
 - 3) oferta cenowa;
 - 4) specyfikacja istotnych warunków zamówienia;
 - 5) dokumentacja projektowa.

§ 5.

Nieważność umowy

Umowa o świadczenie niemożliwe jest nieważna. Strona, która w chwili zawierania umowy wiedziała o niemożliwości świadczenia obowiązana jest do naprawienia szkody, którą druga strona poniosła w związku z tym, że ją zawarła nie wiedząc o niemożliwości wykonania całości lub chociażby części świadczenia.

§ 6.

Powiadomienia

Jeżeli w treści dokumentu jest mowa o powiadomieniu, poleceniu, zezwoleniu, akceptacji, zatwierdzeniu, świadectwie lub postanowieniu wydanym przez strony umowy lub inne podmioty prawne lub organy rozumie się przez to, że odpowiedni dokument będzie sporządzony na piśmie. Powiadomienie uznaje się za dokonane po potwierdzeniu jego odbioru przez osoby upoważnione. Jednakże powiadomienia dokonywane między stronami umowy związane z jej realizacją uważa się za skutecznie dokonane jeżeli zostaną przesłane na adres strony wskazany w umowie, o ile strony na piśmie nie poinformują o zmianie adresu do korespondencji.

§ 7.

Umowa o roboty budowlane

1. Przez umowę o wykonanie robót budowlanych, Wykonawca zobowiązuje się oddać Zamawiającemu przedmiot umowy zgodnie z dokumentacją projektową, zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności techniczno - budowlanymi oraz normami, natomiast Zamawiający zobowiązuje się do dokonania czynności związanych z przygotowaniem wykonania przedmiotu umowy, odebraniem przedmiotu umowy i zapłatą umówionego wynagrodzenia, określonych przez właściwe przepisy lub umowę.
2. Przedmiotem umowy może być przedsięwzięcie, zadanie inwestycyjne, obiekt budowlany, obiekt małej architektury lub remont wraz z robotami poza obiektami wchodzącymi w skład inwestycji i związane z tym przygotowanie inwestycji do realizacji, polegające m.in. na wykonaniu założeń do projektowania, opracowaniu dokumentacji projektowej, jak też przeprowadzeniu rozruchu technologicznego, próbnej eksploatacji wykonanego obiektu lub instalacji przemysłowej.
3. Umowę o realizację odpowiednich części inwestycji w zakresie nowego budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacji, przebudowy, rozbudowy lub remontu budynków mieszkalnych lub użytkowych, Zamawiający może zawrzeć z kilkoma Wykonawcami, w tym na realizację każdej części z osobnym Wykonawcą. W przypadku zawarcia umowy z dwoma lub więcej Wykonawcami, Zamawiający może powierzyć funkcje koordynacyjne jednemu z nich lub wykonywać funkcje koordynacyjne we własnym zakresie.

§ 8.

Umowa o wykonywanie nadzoru Inwestorskiego

1. Przez umowę o wykonywanie nadzoru Inwestorskiego, Wykonawca zobowiązuje się działać w procesie realizacji inwestycji w interesie Zamawiającego poprzez sprawowanie kontroli

zgodności realizacji robót budowlanych z dokumentacją projektową, specyfikacjami technicznymi, przepisami obowiązującego prawa oraz zasadami wiedzy technicznej, a także nadzorować i zabezpieczyć prawidłowe rozliczenie kosztów prowadzonej inwestycji.

2. Do obowiązków Inspektora Nadzoru należy w szczególności:

- 1) reprezentowanie Zamawiającego poprzez sprawowanie kontroli zgodności realizacji umowy z dokumentacją projektową, pozwoleniem na budowę, przepisami prawa i obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej;
- 2) podejmowanie decyzji dotyczących zagadnień technicznych i ekonomicznych inwestycji (budowy), zgodnie z dokumentacją projektową, obowiązującymi przepisami Prawa Budowlanego oraz umowami o jej realizację;
- 3) w razie stwierdzenia w dokumentacji projektowej w toku jej realizacji wad lub niedokładności, albo konieczności wprowadzenia w dokumentacji zmian, w celu zastosowania innych rozwiązań konstrukcyjnych lub innych materiałów, niż przewidziane w dokumentacji projektowej lub w celu osiągnięcia oszczędności i obniżenia kosztów, występowanie z odpowiednim wnioskiem do Zamawiającego (Inżyniera Kontraktu) o przeprowadzenie w dokumentacji zmian i poprawek w terminie uzgodnionym z Projektantem;
- 4) rozstrzyganie w porozumieniu z Kierownikiem Budowy wątpliwości natury technicznej powstałych w toku wykonywania robót, a w razie potrzeby zasięgając odpowiednio opinii Projektanta lub rzeczoznawców;
- 5) sprawdzanie jakości wykonywanych robót, wbudowanych wyrobów, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów wadliwych oraz nie dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie;
- 6) sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych, itp. oraz udział w czynnościach odbiorczych;
- 7) potwierdzanie wykonanych robót;
- 8) kontrolowanie rozliczeń inwestycji, w tym merytoryczne akceptowanie faktur Wykonawcy.

§ 9.

Obowiązki stron

1. Zakres wzajemnych obowiązków, strony określają w umowie.
2. Jeżeli w umowie nie ustalono inaczej przyjmuje się, że:

A. Do obowiązków Zamawiającego należy:

- a. dostarczenie pozwolenia na budowę oraz druku dziennika budowy, chyba że przepisy prawa takiego obowiązku nie nakładają lub strony umówiły się inaczej;
- b. dostarczenie Wykonawcy bezpłatnie, w terminie określonym w umowie jednego egzemplarza dokumentacji projektowej, chyba że strony umówiły się inaczej;
- c. przekazania frontu robót lub stosownie do ustaleń umowy umożliwienie rozpoczęcia i wykonania umowy;
- d. wskazanie Wykonawcy granic terenu budowy oraz pisemne przekazanie niezbędnych danych do prawidłowego wytyczenia przez Wykonawcę (ustalenia pozycji) wszystkich budynków, obiektów i robót;
- e. dostarczenie na budowę określonych w umowie materiałów, konstrukcji, maszyn i urządzeń oraz powierzenie ich Wykonawcy, o ile umowa tak stanowi;
- f. przekazanie Wykonawcy w użytkowanie lub współużytkowanie pomieszczeń magazynowych, składowisk, itp. odpłatnie lub nieodpłatnie według zasad określonych w umowie, jeżeli tak stanowi umowa;
- g. zapewnienie specjalistycznego kierownictwa montażu dla dostarczonych przez siebie maszyn i urządzeń;
- h. zapewnienie nadzoru autorskiego oraz nadzoru Inwestorskiego oraz powiadomienie Wykonawcy o zakresie umocowania odpowiednich Inspektorów;
- i. koordynowanie wykonania robót (w razie, gdy na budowie działa więcej niż jeden Wykonawca, a Zamawiający nie ustanowił jednego z nich koordynatorem robót);

- j. odbiór przedmiotu umowy lub przejęcie wykonanych robót od Wykonawców, jak też spowodowanie sprawdzenia ilości i jakości robót podlegających zakryciu;
 - k. zapłata wynagrodzenia za wykonane roboty;
 - l. wyznaczenia Inżyniera Kontraktu, którego uprawnienia i obowiązki określono w ust. 2 D i ust. 3 niniejszego paragrafu, przez podanie jego imienia i nazwiska.
- B. Do obowiązków Wykonawcy umowy, której przedmiotem jest realizacja inwestycji w zakresie nowego budownictwa mieszkaniowego oraz modernizacji, przebudowy, rozbudowy lub remontu budynków mieszkalnych lub użytkowych należy wykonanie przedmiotu umowy oraz usunięcie wszelkich usterek z należytą starannością i pilnością, zgodnie z postanowieniami umowy. W szczególności winien on:**
- a) przejąć front robót i przygotować się do realizacji przedmiotu umowy, w tym:
 - wyposażyć zaplecza budowy we wszelkie przedmioty jakiegokolwiek natury, które są niezbędne dla lub podczas wykonywania robót;
 - wykonywać roboty tymczasowe, które mogą być potrzebne podczas wykonywania robót podstawowych;
 - doprowadzić na swój koszt niezbędne media (woda, energia elektryczna, energia cieplna, itp.) oraz pokryć koszty ich poboru;
 - dokonać niezbędnych zajęć dróg, chodników, itp. na własny koszt po uzyskaniu stosownych zezwoleń;
 - oznaczyć teren budowy lub inne miejsca, na których, pod którymi lub przez które mają być prowadzone roboty podstawowe lub tymczasowe oraz wszelkie inne tereny i miejsca udostępnione przez Zamawiającego jako miejsca pracy, które mogą być wymienione jako stanowiące część placu budowy;
 - zapewnić pełną ochronę i zabezpieczenie terenu budowy;
 - składować i konserwować urządzenia dostarczone przez Zamawiającego na teren budowy.
 - b) utrzymać wykonane roboty w dobrym stanie. Z należytą troską i pilnością należy zapewnić wykwalifikowaną kadrę robotniczą wraz z nadzorem, materiały, urządzenia budowy i wszystkie inne rzeczy, zarówno o charakterze tymczasowym jak i finalnym, niezbędne dla wykonania i utrzymania robót w stopniu, w jakim wymaga tego jakość robót;
 - c) przestrzegać przepisów prawa budowlanego, bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa przeciwpożarowego, itp. oraz umożliwić wstęp na teren budowy pracownikom organów państwowych, celem dokonywania kontroli i udzielać im danych i informacji wymaganych przepisami;
 - d) podjąć wszelkie kroki dla ochrony środowiska na placu budowy i poza nim oraz uniknięcia szkód lub nadmiernej uciążliwości dla osób i dóbr publicznych lub innych skutków wynikających z jego sposobu działania;
 - e) opracować program realizacji robót;
 - f) zapewnić na czas trwania robót niezbędne kierownictwo robót i utrzymywać je tak długo, jak tego wymaga wykonanie zakresu umownego robót;
 - g) zatrudnić na budowie, przy budowie i utrzymaniu robót, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zwłaszcza z zakresu przepisów o zatrudnieniu oraz ubezpieczeniu społecznym taki nadzór techniczny, który jest kompletny do zapewnienia nadzoru wykonywanych robót we wszystkich branżach, wykwalifikowanych, przyuczonych i niewykwalifikowanych robotników, jacy są niezbędni do odpowiedniego i terminowego wykonania i utrzymania robót;
 - h) prawidłowo usytuować roboty w stosunku do punktów linii i poziomów odniesienia, wynikających z dokumentacji lub wskazówek Zamawiającego;
 - i) ubezpieczyć roboty przeciw wszelkim stratom lub szkodom spowodowanym przez jakiegokolwiek przyczyny;
 - j) utrzymać teren budowy w stanie wolnym od przeszkód oraz usuwać zbędne materiały, odpadki, śmieci, urządzenia prowizoryczne, itp.;

- k) po zakończeniu robót usunąć poza teren budowy wszelkie urządzenia tymczasowe, zaplecze, itp. oraz pozostawić cały teren budowy i robót czysty i nadający się do użytkowania;
- l) udzielać Zamawiającemu informacji o personelu nadzorującym budowę, ilości zatrudnionych robotników oraz informacji o sprzęcie;
- m) informować Zamawiającego o sposobie prowadzenia jakościowych prób materiałów, konstrukcji, maszyn i urządzeń używanych na budowie;
- n) zawiadamiać Zamawiającego o wykonaniu robót zanikających lub ulegających zakryciu;
- o) na żądanie Zamawiającego przerwać roboty na budowie, a jeżeli zgłoszona zostanie taka potrzeba, zabezpieczyć wykonane roboty przed ich zniszczeniem;
- p) natychmiast zgłaszać konieczność wykonania robót dodatkowych;
- q) dokonywać co najmniej raz w miesiącu obmiaru wykonywanych robót i udokumentować ten fakt w księdze obmiaru;
- r) realizować roboty w kolejności i terminach wynikających z harmonogramu robót;
- s) zawiadamiać Zamawiającego o wadach dokumentacji projektowej i wadach jakościowych materiałów, konstrukcji maszyn i urządzeń stanowiących przedmiot dostaw Zamawiającego;
- t) przeprowadzić rozruch, jeżeli strony nie umówiły się inaczej;
- u) przekazać Zamawiającemu przedmiot umowy po uprzednim sprawdzeniu poprawności jego wykonania;
- v) usunąć niezwłocznie ujawnione usterki;
- w) wykonać na swój koszt odkrywki elementów robót budzących wątpliwości w celu sprawdzenia jakości ich wykonania, jeżeli wykonanie tych robót nie zostało zgłoszone do sprawdzenia przed ich zakryciem, a także dokonać prób niszczących wykonanych robót (odkucia, wycinki, itp.);
- x) zapewnić specjalistyczne kierownictwo montażu dla dostarczonych przez siebie maszyn i urządzeń.

C. Do podstawowych zadań Wykonawcy umów, których przedmiotem jest wykonywanie nadzoru Inwestorskiego należy:

- a) reprezentowanie Zamawiającego na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami i obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej;
- b) sprawdzanie jakości wykonywanych robót, oraz wbudowanych wyrobów, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów wadliwych i niedopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie;
- c) sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych;
- d) przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazanie ich do użytkowania;
- e) potwierdzanie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad;
- f) bieżące kontrolowanie wpisów dokonywanych w dzienniku budowy;
- g) kontrolowanie rozliczeń budowy, jeżeli tak stanowią postanowienia umowy;
- h) niezwłoczne zawiadomienie Zamawiającego o konieczności wykonania robót dodatkowych nie przewidzianych umową zawartą z wykonawcą robót budowlanych;
- i) podejmowanie decyzji o robotach, których wykonanie jest konieczne (w tym robót dodatkowych) w zakresie rzeczowym i o wartości określonej przez Zamawiającego w umowie;
- j) żądanie wykonania na koszt Wykonawcy odkrywki elementów robót budzących wątpliwości w celu sprawdzenia jakości ich wykonania, jeżeli wykonanie tych robót nie zostało zgłoszone do sprawdzenia przed ich zakryciem, łącznie z dokonaniem prób niszczących wykonanych robót (odkucia, wycinki, itp.).

D. Do podstawowych zadań Inżyniera Kontraktu należy:

- a) reprezentowanie Zamawiającego wobec wszystkich osób uczestniczących w realizacji inwestycji;
 - b) podejmowanie decyzji, wydawanie zgody lub przedstawianie opinii w imieniu Zamawiającego;
 - c) koordynowanie wszelkich działań, związanych z realizacją inwestycji;
 - d) uczestnictwo w odbiorach;
 - e) określenie wartości tam, gdzie kontrakt przewiduje takie działanie ze strony Zamawiającego;
 - f) Inżynier Kontraktu może czasowo przekazać swoje obowiązki i uprawnienia Inspektorowi Nadzoru. Każde dane lub cofnięte upoważnienie musi być sporządzone na piśmie i stanie się obowiązujące z chwilą, gdy jego kopie zostaną dostarczone Wykonawcy.
3. Inżynier Kontraktu jest przedstawicielem Zamawiającego, działającym w jego imieniu i na jego rzecz przy realizacji umowy. Inżynier Kontraktu przy wydawaniu swych decyzji, opinii, kieruje się zasadami obiektywizmu, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności dla jak najlepszej realizacji kontraktu. Ilekroć w niniejszych warunkach lub umowie jest mowa o tym, że dla dokonania czynności wymagana jest zgoda Zamawiającego, rozumie się przez to uzyskanie zgody Inżyniera Kontraktu. Nie dotyczy to jednak zawierania umów lub dokonywania w nich zmian.

§10.

Podzlecenie robót.

1. Do zawarcia przez Wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą wymagana jest pisemna zgoda Zamawiającego pod rygorem odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy. Wykonawca ma obowiązek przedstawić Zamawiającemu projekt umowy z każdym z podwykonawców. Po podpisaniu umów z podwykonawcami Wykonawca, pod rygorem odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, zobowiązany jest dostarczyć potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie zawartych umów.
2. Jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez Wykonawcę projektu umowy z podwykonawcą wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w projekcie umowy, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważać się będzie, że wyraził zgodę na zawarcie umowy.
3. Wykonawca na żądanie Zamawiającego zobowiązany jest dostarczyć dodatkowych informacji o podwykonawcach.
4. Do zawarcia przez podwykonawcę umowy z dalszym podwykonawcą wymagana jest zgoda Zamawiającego i Wykonawcy.
5. Umowy, o których wyżej mowa, muszą być zawarte w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
6. Wybór lub zmiana podwykonawcy, wymaga pisemnej zgody Zamawiającego pod rygorem odstąpienia od umowy.
7. W przypadku realizacji robót z udziałem uzgodnionych podwykonawców, Wykonawca zobowiązany będzie do faktury dostarczyć zestawienie należności za wykonane roboty na rzecz podwykonawców zawierające:
 - 1) nazwę podwykonawców;
 - 2) zakres prac zrealizowanych przez podwykonawców;
 - 3) kwotę należności przypadającą z faktury na poszczególnych podwykonawców;
 - 4) nr rachunku bankowego podwykonawców.
8. Zestawienie należności, o którym mowa wyżej, winno być podpisane przez poszczególnych podwykonawców, Wykonawcę oraz potwierdzone przez Inspektora nadzoru Inwestorskiego.
9. Kopię faktur podwykonawców wystawionych na Wykonawcę za zakres prac podlegający zapłacie Wykonawca zobowiązany jest przekazać Zamawiającemu.
10. O ile w umowie nie postanowiono inaczej, za zakres prac zrealizowanych przez uzgodnionych podwykonawców Zamawiający dokonuje płatności bezpośrednio na rachunki bankowe podwykonawców wskazane w załączniku do faktury. Zapłata na rachunek podwykonawcy jest równoznaczna z zapłatą na rzecz Wykonawcy.

11. Zlecenie wykonania części robót podwykonawcom nie zmienia zobowiązań Wykonawcy wobec Zamawiającego za wykonanie tej części robót. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania, uchybienia i zaniedbania podwykonawców i jego pracowników w takim samym stopniu, jakby to były działania, uchybienia i zaniedbania Wykonawcy.

§ 11.

Opóźnienie robót.

1. Wykonawca winien uprzedzić pisemnie Zamawiającego o każdej groźbie opóźnienia robót spowodowanej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków Zamawiającego. Jeżeli takie opóźnienie, w stosunku do przyjętego harmonogramu realizacji inwestycji nastąpi, Wykonawca winien powiadomić pisemnie Zamawiającego o przyczynach i skutkach opóźnienia oraz o czasie, o jaki termin wykonania robót może ulec przesunięciu. Niewykonanie tych obowiązków pozbawia Wykonawcę prawa powoływania się na winę Zamawiającego w opóźnieniu wykonania robót.
2. Jeżeli, w stosunku do harmonogramu, z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy nastąpi opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy lub jego części, Zamawiający może przerwać wykonywanie prac przez Wykonawcę i odstąpić od umowy w całości lub w odniesieniu do części robót oraz zlecić realizację niewykonanych prac osobie trzeciej, na koszt i ryzyko Wykonawcy. Koszt ten zostanie potrącony z wynagrodzenia Wykonawcy lub z zabezpieczenia należytego wykonania, wniesionego przez Wykonawcę.
3. W przypadku opisanym w ust.2 Wykonawca nie jest zwolniony z odpowiedzialności, jak również nie jest uprawniony do jakichkolwiek roszczeń z tytułu odstąpienia od umowy w stosunku do Zamawiającego.
4. W przypadku przerwania robót i odstąpienia od umowy przez Zamawiającego, określonym w niniejszym paragrafie, dokonuje on odbioru wykonanych robót i na tej podstawie rozlicza wynagrodzenie Wykonawcy, wyznaczając jednocześnie termin na opróżnienie placu budowy z osób, maszyn, urządzeń i tych materiałów Wykonawcy, które Zamawiający uzna za zbędne.

§ 12.

Zabezpieczenie dróg i mostów i tras dojazdu.

1. Wykonawca określony w § 9 ust. 2 lit. B. winien zastosować wszelkie niezbędne środki, celem zabezpieczenia dróg i mostów łączących lub prowadzących na plac budowy przed uszkodzeniem spowodowanym przez ruch związany z działalnością Wykonawcy lub podwykonawców. Wykonawca nadto winien odpowiednio dobierać trasy, wybierać i używać właściwe pojazdy tak, aby ruch związany z transportem materiałów, urządzeń, sprzętu Wykonawcy lub podwykonawców nie naruszał (lub ograniczał naruszenie do niezbędnego minimum) konstrukcji budynków, budowli i innych obiektów położonych przy tych trasach oraz przepisów o ochronie środowiska.
2. W przypadku powstania roszczeń, związanych z naruszeniem powyższego, Wykonawca zobowiązany jest do ich zaspokojenia.

§ 13.

Współdziałanie stron.

1. Zamawiający i Wykonawca robót są obciążeni, każdy w swoim zakresie, obowiązkami wynikającymi z przepisów określających czynności geodezyjne, obowiązujące w budownictwie.
2. Zamawiający i Wykonawca są obowiązani współdziałać przy zawieraniu i wykonywaniu umowy w celu terminowego, najlepszego i najoszczędniejszego wykonania przedmiotu umowy.
3. Wykonawca jest obowiązany współdziałać z Zamawiającym w sprawach związanych z wykonaniem czynności wymaganych prawem budowlanym, niezbędnych do oddania do użytku obiektu budowlanego.
4. W razie powstania przeszkód w wykonaniu robót każda ze stron, w ramach swoich obowiązków, jest obowiązana do usunięcia tych przeszkód pod rygorem pokrycia szkód, doznanych z tego powodu przez drugą stronę.

§ 14.

Dokumentacja projektowa

1. Dokumentacja projektowa dostarczona Wykonawcy powinna być zaopatrzona w pisemne oświadczenie Zamawiającego, że jest ona kompletna dla obiektu i celu, któremu ma służyć. Oświadczenie to może być zastąpione oświadczeniem Projektanta lub Jednostki Projektowania, poświadczonym przez Zamawiającego. Jeżeli strony ustaliły w umowie, że dokumentacja będzie dostarczana częściami, oświadczenie takie powinno być dołączone do części dostarczonej jako ostatniej w kolejności. Zamawiający wywiązuje się z obowiązku dostarczenia Wykonawcy dokumentacji projektowej z chwilą doręczenia oświadczenia o jej kompletności wraz z wykazem części dokumentacji.
2. W wypadku, kiedy zgodnie z umową Wykonawca zobowiąże się dostarczyć dokumentację projektową, do obowiązków Wykonawcy należy zawarcie umowy z Projektantem lub jednostką Projektowania według zasad określonych w Ogólnych Warunkach Umów o Prace Projektowe oraz przedstawienie dokumentacji (wraz z oświadczeniem o jej kompletności) Zamawiającemu. Zamawiający po przyjęciu dokumentacji dokonuje na niej swojego akceptu i zwraca ją Wykonawcy jako podstawę realizacji przedmiotu umowy.
3. Wykonawca jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić na piśmie Zamawiającego o konieczności wykonania robót budowlanych nie objętych dokumentacją projektową, jak również o wadach i brakach tejże dokumentacji zauważonych po jej otrzymaniu oraz stwierdzonych w czasie wykonania robót pod rygorem utraty jakichkolwiek ewentualnych roszczeń z tego tytułu w stosunku do Zamawiającego.

§ 15.

Roboty dodatkowe.

1. Konieczność wykonania robót nie objętych dokumentacją projektową oraz robót dodatkowych i zamiennych winna być odnotowana przez Wykonawcę w dzienniku budowy. Inspektor Nadzoru lub Inżynier Kontraktu winni wraz z Wykonawcą sporządzić na tę okoliczność odpowiedni protokół konieczności.
2. Roboty dodatkowe, których konieczność wykonania potwierdzona przez Zamawiającego wystąpi w toku realizacji umowy, a których zakres nie przekracza 50 % wartości realizowanego zamówienia, Wykonawca zobowiązany jest wykonać na dodatkowe zamówienie Zamawiającego w trybie zamówienia z wolnej ręki, określonego w Prawie zamówień publicznych, jeżeli wolą Zamawiającego będzie powierzenie tych prac Wykonawcy.
3. Zamawiający jest zobowiązany dostarczyć Wykonawcy, w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia, niezbędne projekty lub rysunki, a w przypadku robót dodatkowych odpowiedni aneks do umowy lub projekt umowy na wykonanie tych robót. Wykonawca nie może żądać od Zamawiającego podwyższenia wynagrodzenia, jeżeli wykonał prace dodatkowe bez uzyskania jego zgody na wykonanie tych prac.
4. Bez uprzedniej zgody Zamawiającego mogą być wykonane tylko roboty, których natychmiastowe wykonanie jest niezbędne ze względu na bezpieczeństwo lub konieczność zapobieżenia awarii. Podstawą podjęcia takich robót jest sporządzony przez Wykonawcę protokół konieczności przedstawiony Zamawiającemu po dokonaniu odpowiedniego wpisu do dziennika budowy. Zamawiający pokrywa wartość tych robót, jeżeli konieczność ich wykonania nie powstała z przyczyn, za które odpowiada Wykonawca.
5. Zamawiający może od umowy odstąpić, jeżeli ma nastąpić znaczne podwyższenie kosztów realizowanej inwestycji w związku z koniecznością wykonania robót dodatkowych (za „znaczne” podwyższenie kosztów uważa się takie podwyższenie, które w ocenie Zamawiającego powoduje brak uzasadnienia ekonomicznego kontynuacji umowy lub Zamawiający nie posiada zabezpieczonych środków finansowych w wymaganej wysokości). Powinien jednak uczynić to niezwłocznie, tj. nie później niż w ciągu 30 dni od daty ustalenia wartości robót dodatkowych i zapłacić Wykonawcy odpowiednią do wykonania część wynagrodzenia. Takie odstąpienie od umowy nie rodzi skutku w postaci obowiązku zapłaty kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy.

§ 16.

Realizacja budowy

1. Wykonawca zobowiązany jest wykonać przedmiot umowy z materiałów własnych, chyba, że umowa stanowi inaczej. Materiały i urządzenia powinny odpowiadać co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonymi w przepisach Prawa Budowlanego.
2. Strony współdziałające na terenie budowy w realizacji inwestycji za odrębnym wynagrodzeniem mogą świadczyć sobie usługi niezbędne dla sprawnego ich przebiegu.
3. W ramach umowy Wykonawca robót budowlanych może podjąć się dodatkowo wykonania:
 - 1) prac przygotowawczych w zakresie pozyskania lokalizacji inwestycji;
 - 2) opracowania (w tym polecenie wykonania) dokumentacji projektowej;
 - 3) uzyskania pozwolenia na budowę;
 - 4) realizacji dostaw Zamawiającego;
 - 5) przeprowadzenia rozruchu technologicznego;
 - 6) przeprowadzenia wstępnej eksploatacji wraz ze szkoleniem załogi obsługującej nową inwestycję;
 - 7) przekazania przedmiotu umowy Zamawiającemu;
 - 8) innych czynności związanych z budową.
4. Zakres prac, o których mowa w ust. 3, określa umowa.

§ 17.

Roboty wykonywane w czynnym obiekcie

1. Przy wykonywaniu robót w czynnym obiekcie Wykonawca zapewnia urządzenia ochronne i zabezpieczające w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również ochronę swojego mienia i ochronę przeciwpożarową.
2. Jeżeli urządzenia ochronne i zabezpieczające wymagają wykonania robót, strony mogą uzgodnić, że roboty te Wykonawca zrealizuje za odrębnym wynagrodzeniem.
3. Przy wykonywaniu robót w czynnym obiekcie Zamawiający koordynuje prowadzoną przez siebie działalność z robotami budowlanymi.

§ 18.

Specjalne kierownictwo robót

Jeżeli umowa zawarta z Wykonawcą obejmuje montaż skomplikowanych maszyn i urządzeń, to warunki dostaw tych maszyn i urządzeń winny przewidywać dla tego montażu specjalne kierownictwo robót.

§ 19.

Roboty zanikające

1. Kierownik robót (budowy) wpisuje do dziennika budowy termin wykonania robót zanikających oraz robót ulegających zakryciu, z wyprzedzeniem umożliwiającym ich sprawdzenie przez Inspektora Nadzoru. Przystąpienie do sprawdzenia powinno nastąpić nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia dokonania potwierdzenia wpisu w dzienniku budowy przez Inspektora Nadzoru.
2. Wykonanie robót, o których mowa w ust. 1, stwierdza się wpisem do dziennika budowy lub protokołarnie, jeżeli wymagają tego warunki techniczne wykonania i odbioru robót lub inne przepisy techniczno - budowlane.
3. Czynnościom określonym w ust. 1 i 2 podlegają również roboty konstrukcyjno - montażowe, jeżeli warunki techniczne wykonania i odbioru robót przewidują ich odbiór techniczny (międzyoperacyjny).

§ 20.

Ubezpieczenia

1. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za realizowaną przez niego część inwestycji oraz materiały i urządzenia mu powierzone, od chwili przejęcia terenu budowy, aż do dnia jego przekazania protokołem zdawczo - odbiorczym Zamawiającemu.

2. Celem wyłączenia odpowiedzialności materialnej Zamawiającego lub Wykonawcy z tytułu strat powstałych w związku z zaistnieniem określonych zdarzeń losowych i odpowiedzialności cywilnej w czasie realizacji robót, Wykonawca winien zawrzeć odpowiednie umowy ubezpieczenia. Rodzaje ubezpieczeń oraz sumy ubezpieczenia określa umowa.
3. Ubezpieczeniu w zakresie utraty i uszkodzenia z tytułu wszelkich ryzyk, podlegają w szczególności:
 - 1) roboty objęte umową, materiały przeznaczone do wbudowania - do pełnego kosztu odtworzenia;
 - 2) urządzenia i sprzęt Wykonawcy oraz inne przedmioty niezbędne na placu budowy - do wartości zapewniającej zastąpienie ich na placu budowy;
 - 3) dokumenty, bez względu na rodzaj nośnika, na jakim były utrwalone.
4. Ochrona ubezpieczeniowa obejmować winna również odpowiedzialność cywilną Wykonawcy, jego pracowników i osób z nim współpracujących z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.
5. Wykonawca obowiązany jest do zawarcia umów ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej i następstw nieszczęśliwych wypadków dotyczące pracowników i osób trzecich, powstałe w związku z prowadzonymi robotami, w tym także ruchem pojazdów oraz w zakresie strat i szkód wynikających z nienależytego wykonania umowy.
6. Koszty ubezpieczenia ponosi Wykonawca.
7. Ubezpieczenie winno być zawarte na okres obejmujący czas wykonywania umowy.
8. Polisy ubezpieczeniowe wraz z ogólnymi warunkami ubezpieczeń, które winien uzyskać Wykonawca, przedstawia Zamawiającemu do akceptacji najpóźniej na 3 dni przed dniem przekazania terenu budowy. Na każde żądanie Inżyniera Kontraktu, Wykonawca winien okazać dowody opłaconych składek.
9. Wykonawca obowiązany jest powiadomić firmę ubezpieczeniową o zmianach w charakterze, zasięgu wykonywanych prac i zapewnić dostosowanie ubezpieczeń przez cały czas, stosownie do warunków kontraktu.
10. Bez zgody Zamawiającego, Wykonawca nie może wprowadzić żadnych zmian w umowie ubezpieczenia.
11. Jeżeli Wykonawca uchybi obowiązkowi zawarcia i utrzymania w mocy ubezpieczeń, o których mowa w ust. 2, 3, 4, 5 niniejszego paragrafu, Zamawiający upoważniony jest do zawarcia i utrzymania w mocy takich ubezpieczeń oraz opłacania składek, dokonując następnie potrącenia wydatkowanych kwot z jakiegokolwiek należności Wykonawcy przypadającej od Zamawiającego.
12. Jeżeli zawarcie umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 3 pkt 3 lub w ust. 4, nie jest możliwe w chwili zawarcia umowy z powodu braku ubezpieczyciela w tym zakresie, Wykonawca zobowiązany jest do zawarcia takiej umowy niezwłocznie po zaistnieniu takiej możliwości. W przypadku uchylenia się od tego obowiązku mają zastosowanie zasady opisane w ust. 11.
13. Wszelkie kwoty nie pokryte ubezpieczeniem lub nie odzyskane od instytucji ubezpieczającej będą obciążały Wykonawcę.

§ 21.

Wykopaliska

1. Wszelkie wykopaliska, monety, przedmioty wartościowe lub zabytkowe starożytności oraz inne przedmioty o znaczeniu historycznym lub archeologicznym, wykryte lub znalezione na placu budowy, pozostają własnością Skarbu Państwa.
2. Wykonawca robót budowlanych obowiązany jest poczynić niezbędne kroki, aby zabezpieczyć przedmioty wyszczególnione w ust. 1 przed zabraniem lub zniszczeniem przez jego pracowników i inne osoby, oraz winien zawiadomić niezwłocznie właściwy organ państwowy i Inżyniera Kontraktu o dokonanych odkryciach oraz wykonać ich polecenia odnośnie właściwego zabezpieczenia.
3. Jeżeli w wyniku poleceń, o których mowa powyżej, Wykonawca poniesie koszty oraz wystąpi opóźnienie w wykonaniu robót, Zamawiający w porozumieniu z Wykonawcą ustalą:

- 1) przedłużenie terminu wykonania robót;
- 2) wysokość kwoty, o jaką należy zwiększyć cenę umowną.

§ 22.

Odbiór

1. Przedmiotem odbioru jest przedmiot umowy lub jego część, o ile umowa to przewiduje.
2. Odbiór ma na celu ostateczne przekazanie Zamawiającemu przedmiotu ustalonego w umowie, po sprawdzeniu jego należytego wykonania.
3. Odbiór może być połączony z przekazaniem użytkownikowi przez Zamawiającego przedmiotu odbioru do eksploatacji.

§ 23.

Przygotowanie odbioru i wyznaczenie terminu odbioru

1. Wykonawca przeprowadza próby, sprawdzenia lub rozruchy przed odbiorem przewidzianym w przepisach lub w umowie. O terminach ich przeprowadzenia Wykonawca zawiadamia Zamawiającego wpisem do dziennika budowy, nie później niż na 7 dni roboczych przed terminem wyznaczonym do dokonania prób, sprawdzeń lub rozruchów.
2. Zakończenie wszystkich robót i przeprowadzenie z wynikiem pozytywnym wymaganych prób i sprawdzeń, kierownik budowy stwierdza stosownym wpisem do dziennika budowy. Potwierdzenie zgodności wpisu ze stanem faktycznym dokonuje Inspektor Nadzoru. O osiągnięciu gotowości do odbioru Wykonawca zawiadamia Inżyniera Kontraktu.
3. Jeżeli umowa nie określa innych terminów, Inżynier Kontraktu wyznacza datę i rozpoczyna odbiór w ciągu 10 dni od daty otrzymania zawiadomienia o osiągnięciu gotowości do odbioru. O wyznaczeniu terminu odbioru Inżynier Kontraktu zawiadamia uczestników odbioru. Szczegółowe zasady odbioru a w szczególności harmonogram, czas trwania i inne terminy określa umowa.
4. Wykonawca jest zobowiązany zawiadomić podwykonawców, przy pomocy których wykonał przedmiot odbioru, o wyznaczonym terminie odbioru.
5. Do obowiązków Wykonawcy należy skompletowanie i przedstawienie Inżynierowi Kontraktu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, a w szczególności dziennika budowy, zaświadczeń właściwych jednostek i organów, protokołów technicznych odbiorów międzyoperacyjnych, niezbędnych świadectw kontroli jakości oraz dokumentacji powykonawczej ze wszystkimi zmianami dokonanymi w toku budowy.

§ 24.

Czynności odbioru

1. Odbioru dokonuje Komisja Odbiorowa powołana przez Zamawiającego przy współudziale Inżyniera Kontraktu. Wykonawca i Zamawiający mogą, na swój koszt, korzystać z opinii rzeczoznawców.
2. W czynnościach odbioru uczestniczą:
 - 1) kierownik budowy;
 - 2) kierownik robót;
 - 3) Inspektor Nadzoru;
 - 4) Projektant;
 - 5) przedstawiciele użytkownika;
 - 6) przedstawiciele jednostek, których udział nakazują odrębne przepisy.
3. Jeżeli w toku odbioru zostanie stwierdzone, że przedmiot nie osiągnął gotowości do odbioru z powodu nie zakończenia robót lub nie przeprowadzenia wszystkich prób, Zamawiający może odmówić odbioru.

§ 25.

Wady wykonania

Jeżeli w toku odbioru zostaną stwierdzone wady:

- 1) nadające się do usunięcia - Zamawiający może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad, a wyznaczenie terminu odbioru zostanie dokonane ponownie w trybie przewidzianym w § 23 ust. 3;

- 2) nie nadające się do usunięcia - Zamawiający wykonuje uprawnienia określone w § 32 ust. 1.

§ 26.

Roboty dodatkowe w toku odbioru

Jeżeli w toku czynności odbioru wystąpi konieczność wykonania robót dodatkowych w przedmiocie odbioru, warunkujących jego użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może zlecić Wykonawcy realizację tych robót na podstawie odrębnej umowy, na zasadach określonych w § 15 ust. 2.

§ 27.

Instrukcje użytkowania

1. Wykonawca najpóźniej w dniu zakończenia odbioru, jest obowiązany doręczyć Zamawiającemu instrukcję użytkowania i konserwacji maszyn i urządzeń dostarczonych przez Wykonawcę a także wszelkie atesty, certyfikaty i inne dokumenty związane z użytkowaniem tych maszyn i urządzeń.
2. Jeżeli Wykonawca nie dostarczył dokumentów w wyżej określonym terminie, odpowiada za szkody wynikłe w następstwie niewłaściwego użytkowania i konserwacji obiektu lub maszyn i urządzeń.

§ 28.

Protokół odbioru

1. Z czynności odbioru sporządza się protokół, który powinien zawierać w szczególności:
 - 1) określenie przedmiotu odbioru;
 - 2) miejsce sporządzenia protokołu;
 - 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności odbioru;
 - 4) oznaczenie osób uczestniczących w odbiorze z podaniem charakteru, w jakim uczestniczyły;
 - 5) wykaz dokumentów przekazywanych przez Wykonawcę Zamawiającemu w trakcie odbioru;
 - 6) spis ujawnionych wad;
 - 7) decyzje o przyjęciu lub odmowie przyjęcia przedmiotu umowy;
 - 8) oświadczenia i wyjaśnienia osób uczestniczących w odbiorze;
 - 9) podpisy uczestników odbioru.
2. Odmowa podpisania protokołu przez któregokolwiek z uczestników odbioru jest odnotowywana w protokole. Mimo braku podpisu czynności związane z odbiorem uważa się za skutecznie dokonane,
3. Protokół odbioru sporządza się co najmniej w dwóch egzemplarzach, po jednym dla Zamawiającego i Wykonawcy. Zamawiający doręcza Wykonawcy sporządzony protokół w dniu zakończenia odbioru.
4. Wykonawca jest zobowiązany przekazać podwykonawcy, w terminie 7 dni od daty dokonania odbioru, wyciąg z protokołu, w części dotyczącej podwykonawcy.

§ 29.

Komisja Odbiorowa

1. Jeżeli mimo otrzymania zawiadomienia o terminie odbioru Wykonawca nie weźmie udziału w odbiorze, Zamawiający dokona odbioru przez powołaną do tego komisję w dniu przewidzianym do odbioru. Protokół sporządzony z takiego odbioru jest równoznaczny z protokołem odbioru opisanym w § 28.
2. Koszty związane z uczestnictwem komisji w odbiorze obciążają Wykonawcę i zostaną potrącone z jego wynagrodzenia.
3. Brak udziału w odbiorze innych, niż Wykonawca, uczestników odbioru nie wstrzymuje wykonania odbioru, chyba, że odpowiednie przepisy stanowią inaczej.

§ 30.

Zabezpieczenie obiektu

Po dokonaniu odbioru obowiązek ochrony obiektu i jego właściwego zabezpieczenia przechodzi na Zamawiającego.

§ 31.

Odpowiedzialność z tytułu rękojmi

1. Wykonawca jest odpowiedzialny względem Zamawiającego za wady zmniejszające wartość przedmiotu umowy. Taka sama odpowiedzialność obciąża Wykonawcę w przypadku, gdy w przedmiocie umowy wystąpią wady powodujące ograniczenie w realizacji celów, dla których przedmiot umowy miał być przeznaczony.
2. Wykonawca jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi za wady fizyczne przedmiotu umowy istniejące w czasie dokonywania czynności odbioru oraz za wady powstałe po odbiorze, lecz z przyczyn tkwiących w przedmiocie w chwili odbioru.
3. Wykonawca może uwolnić się od odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady fizyczne przedmiotu umowy, które powstały wskutek wad istniejących w dostarczonych przez Zamawiającego maszynach, urządzeniach, konstrukcjach lub materiałach albo wskutek wykonania inwestycji według wskazówek Zamawiającego, a w szczególności dostarczonej przez niego dokumentacji projektowej. Uwolnienie się od odpowiedzialności następuje, jeżeli Wykonawca uprzedził Zamawiającego o grożącym niebezpieczeństwie z tytułu ujawnionych wad, albo, jeżeli mimo dołożenia należytej staranności nie mógł stwierdzić niewłaściwości otrzymanych wskazówek, a także wad dostarczonych przez Zamawiającego dokumentacji projektowej, maszyn, urządzeń, konstrukcji lub materiałów.
4. Wykonawca nie może uwolnić się od odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady, powstałe wskutek wad rozwiązań projektowych, których wprowadzenia zażądał oraz za wady obiektów, powstałe wskutek dostarczonego przez siebie projektu.

§ 32.

Uprawnienia z tytułu rękojmi

1. W razie stwierdzenia w toku czynności odbioru lub w okresie rękojmi, wad nie nadających się do usunięcia lub wad, co do których z okoliczności wynika, że wykonawca nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim, Zamawiający może:
 - 1) jeżeli wady nie uniemożliwiają użytkowania przedmiotu umowy, zgodnie z jego przeznaczeniem - obniżyć wynagrodzenie za ten przedmiot, odpowiednio do utraconej wartości użytkowej, estetycznej, technicznej, ekologicznej, ekonomicznej, itp.;
 - 2) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy, zgodnie z jego przeznaczeniem:
 - a) odstąpić od umowy, zawiadamiając o tym właściwe organy nadzoru i inspekcji, żądać zwrotu zapłaconego już wynagrodzenia i naprawienia szkody, albo
 - b) żądać bezpłatnego wykonania przedmiotu umowy po raz drugi, zachowując prawo domagania się od Wykonawcy naprawienia szkody, wynikłej z opóźnienia.
2. W razie odebrania przedmiotu umowy z zastrzeżeniem co do stwierdzonych przy odbiorze wad, nadających się do usunięcia lub stwierdzenia takich wad w okresie rękojmi, Zamawiający może:
 - 1) żądać usunięcia wad, wyznaczając Wykonawcy odpowiedni termin, a w przypadku jego nie dotrzymania usunąć wady na koszt i ryzyko Wykonawcy;
 - 2) obniżyć wynagrodzenie Wykonawcy odpowiednio do utraconej wartości.
3. W przypadku wykrycia wad w okresie rękojmi i skorzystania Zamawiającego z uprawnienia do obniżenia wynagrodzenia, zostanie to zrealizowane w pierwszym rzędzie poprzez potrącenie z zabezpieczenia. O ile nie będzie to możliwe, Zamawiający wezwie Wykonawcę do zapłaty, która winna być dokonana nie później niż w terminie 14 dni od otrzymania wezwania, chyba, że w wezwaniu określono inny termin.

§ 33.

Stwierdzenie istnienia wad

1. O wykryciu wady Zamawiający jest obowiązany zawiadomić na piśmie Wykonawcę, w terminie miesiąca od daty jej ujawnienia.
2. Istnienie wady powinno być potwierdzone protokołem. O dacie i miejscu oględzin, mających na celu określenie rodzaju i rozmiaru wad, Zamawiający zawiadamia Wykonawcę pisemnie na 3 dni przed dokonaniem oględzin. Zamawiający wyznacza termin na usunięcie wad,

uwzględniając możliwości techniczno - organizacyjne Wykonawcy, przy czym termin ten nie powinien być dłuższy niż miesiąc.

3. Jeżeli Zamawiający stwierdzi wady robót w toku ich wykonywania, może wezwać Wykonawcę do usunięcia tych wad oraz przyczyn powodujących ich powstanie, wyznaczając w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie terminu Zamawiający może usunąć wady na koszt i ryzyko Wykonawcy. Koszt usunięcia wad oraz skutki opóźnienia terminu zakończenia wykonania umowy obciążają Wykonawcę.

§ 34.

Usunięcie wad

1. Strony mogą uzgodnić, że wady usunie Zamawiający na koszt i ryzyko Wykonawcy. Dokonywanie w tym zakresie uzgodnień nie dotyczy jednak sytuacji, gdy Zamawiającemu przysługuje uprawnienie usunięcia wad na koszt i ryzyko Wykonawcy wskutek nie usunięcia przez Wykonawcę wad w wyznaczonym terminie.
2. Usunięcie wad winno być potwierdzone protokołem.
3. Wykonawca nie może odmówić usunięcia wad bez względu na wysokość związanych z tym kosztów. Jeżeli koszt usunięcia wad byłby niewspółmierny do efektów uzyskanych w następstwie usunięcia wad, uważa się, że wady nie nadają się do usunięcia. W takim przypadku stosuje się przepis § 32 ust. 1.

§ 35.

Wygaśnięcie uprawnień z tytułu rękojmi

1. Uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne wygasają po upływie 3 lat w stosunku do całej realizowanej inwestycji.
2. Bieg terminu, po upływie którego wygasają uprawnienia z rękojmi, rozpoczyna się w stosunku do Wykonawcy i podwykonawców, w dniu zakończenia przez Zamawiającego czynności odbioru końcowego inwestycji lub jej części, stanowiącej przedmiot odbioru.
3. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu rękojmi za wady, także po upływie terminów, o których mowa w ust. 1, jeżeli reklamował wadę przed upływem tych terminów.

§ 36.

Obiekty doświadczalne i prototypowe

Strony określają w umowie zakres odpowiedzialności za wady w obiektach doświadczalnych i prototypowych. Doświadczalny lub prototypowy charakter obiektu powinien być stwierdzony w umowie ze wskazaniem podstaw zakwalifikowania obiektu jako doświadczalnego lub prototypowego.

§ 37.

Odszkodowania

1. Strony ustanawiają odpowiedzialność za nie wykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, na niżej opisanych zasadach.
2. Wykonawca płaci Zamawiającemu karę umowną:
 - 1) za zwłokę w oddaniu określonego w umowie przedmiotu odbioru w wysokości:
 - a) 0,1% wynagrodzenia umownego w okresie pierwszych 30 dni kalendarzowych zwłoki, liczone za każdy dzień zwłoki;
 - b) 0,3% wynagrodzenia umownego w okresie kolejnych 30 dni kalendarzowych zwłoki, liczone za każdy dzień zwłoki;
 - c) 0,5% wynagrodzenia umownego za każdy następny dzień zwłoki;
 - 2) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie rękojmi za wady w wysokości 0,2 % wynagrodzenia umownego za przedmiot odbioru za każdy dzień zwłoki, liczonej od dnia wyznaczonego na usunięcie wad;
 - 3) za odstąpienie od umowy bez ważnej przyczyny uzasadniającej odstąpienie od umowy przez Wykonawcę albo za odstąpienie od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy - w wysokości 10 % wynagrodzenia umownego.
3. Zamawiający płaci Wykonawcy kary umowne:
 - 1) za zwłokę w dostarczeniu dokumentacji projektowej lub jej części oraz w usunięciu wad w tej dokumentacji w wysokości 0,1 % wynagrodzenia umownego za wykonanie obiektów lub

- robót, których dotyczy dokumentacja lub jej część, za każdy dzień zwłoki, licząc odpowiednio od terminu umownego na dostarczenie projektu lub usunięcia jego wad;
- 2) za zwłokę w przekazaniu placu budowy lub umówionej jego części z winy Zamawiającego w wysokości 0,1 % wynagrodzenia umownego za wykonanie robót, które będą realizowane ze zwłoką, za każdy dzień zwłoki;
 - 3) za zwłokę w dostarczeniu na teren budowy maszyn, urządzeń, konstrukcji lub materiałów, określonych w umowie, w wysokości 0,1 % wynagrodzenia umownego za obiekt, do którego wykonania będą użyte, za każdy dzień zwłoki.
4. W przypadku poniesienia szkody przewyższającej karę umowną, Zamawiający zastrzega sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego.
 5. Strony nie będą ponosiły odpowiedzialności za częściowe lub całkowite nie wywiązywanie się z kontraktu spowodowane przypadkami siły wyższej. Strona poszkodowana przez siłę wyższą jest zobowiązana do poinformowania na piśmie drugiej strony o jej wystąpieniu niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od jej zaistnienia pod rygorem utraty prawa do powoływania się na zaistnienie siły wyższej. Po zakończeniu trwania przeszkody spowodowanej siłą wyższą, strona poszkodowana niezwłocznie informuje na piśmie drugą stronę o podjęciu realizacji kontraktu.
 6. Roszczenie o zapłatę kar umownych z tytułu zwłoki, ustalonych za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, staje się wymagalne:
 - 1) za pierwszy rozpoczęty dzień zwłoki - w tym dniu;
 - 2) za każdy następny rozpoczęty dzień zwłoki - odpowiednio w każdym z tych dni.

§ 38.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Zamawiający może w umowie żądać od Wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, a jeżeli wartość zamówienia na roboty budowlane przekracza **5 000 000 EURO** na Wykonawcy ciąży obowiązek wniesienia takiego zabezpieczenia.
2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy służy do pokrycia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia.
3. Zabezpieczenie ustala się w wysokości od 2% do 10% ceny całkowitej podanej w ofercie albo maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania Zamawiającego wynikającego z oferty.
4. Zabezpieczenie Wykonawca wnosi w:
 - 1) pieniądzu;
 - 2) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej z tym, że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
 - 3) gwarancjach bankowych;
 - 4) gwarancjach ubezpieczeniowych;
 - 5) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.
5. Za zgodą Zamawiającego zabezpieczenie może być wnoszone również:
 - 1) w wekslach z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
 - 2) przez ustanowienie zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
 - 3) przez ustanowienie zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów.
6. Zabezpieczenie wnoszone w pieniądzu Wykonawca wpłaca na rachunek bankowy wskazany przez Zamawiającego.
7. Jeżeli okres realizacji zamówienia jest dłuższy niż rok, zabezpieczenie wnoszone w pieniądzu może być za zgodą Zamawiającego tworzone poprzez potrącenia z faktur za częściowo wykonane roboty budowlane. W takim przypadku, w dniu zawarcia umowy Wykonawca wnosi co najmniej 30% kwoty zabezpieczenia. Zamawiający wpłaca kwoty potrącane z faktur na rachunek bankowy w tym samym dniu, w którym dokonuje zapłaty faktury. Wniesienie pełnej

wysokości zabezpieczenia nie może nastąpić później niż do połowy okresu, na który została zawarta umowa.

8. Zabezpieczenie gwarantuje:
 - 1) zgodne z umową wykonanie robót;
 - 2) pokrycie roszczeń z tytułu rękojmi lub gwarancji jakości za wykonane roboty.
9. Strony w umowie określają sposób podziału zabezpieczenia z tym, że część zabezpieczenia na pokrycie roszczeń w ramach rękojmi za wady lub gwarancji jakości winna stanowić nie więcej niż 30% sumy zabezpieczenia.
10. Zwrot zabezpieczenia następuje:
 - 1) w części opisanej w § 38 ust. 8 pkt 1 - w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane;
 - 2) w części opisanej w § 38 ust. 8 pkt 2 – nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji jakości.
11. Jeżeli zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w pieniądzu, Zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie należytego wykonania umowy wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.

§ 39.

Wynagrodzenie

1. Wynagrodzenie Wykonawcy obejmuje zapłatę za wykonanie wszystkich obowiązków Wykonawcy określonych kontraktem, chyba, że z umowy wynika co innego. Forma i wysokość wynagrodzenia określona jest umową.
2. Wynagrodzenie Wykonawcy ustala się za cały przedmiot umowy lub za każdą jego część, określoną w umowie, stanowiącą odrębny przedmiot umowy.

§ 40.

Zmiana wynagrodzenia

1. Jeżeli konkretna umowa to przewiduje, wynagrodzenie może ulec zmianie, jeśli w toku wykonania robót:
 - 1) uległy zmianie ceny czynników produkcji, na których zmianę strony nie miały wpływu;
 - 2) strony uzgodniły, że roboty będą przeprowadzone w inny sposób lub przy użyciu innych materiałów, niż to przewidziano w odpowiedniej dokumentacji.
2. Wykonawca nie może domagać się podwyższenia wynagrodzenia z przyczyn określonych w § 40 ust. 1 pkt 1, jeżeli popadł w zwłokę w wykonaniu robót, a zmiana cen czynników produkcji nastąpiła po upływie umownego terminu ich wykonania.
3. Roboty dodatkowe oraz zamiennie wykonywane na podstawie zamówienia rozlicza się odrębnie.

§ 41.

Faktury

1. Rozliczenie Wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy lub jego części, stanowiącej umówiony przedmiot odbioru, następuje na podstawie faktury końcowej lub faktur częściowych.
2. Wykonawca wystawia faktury:
 - 1) nie później niż w ciągu 14 dni od daty dokonania odbioru częściowego;
 - 2) nie później niż w ciągu 20 dni od daty dokonania odbioru końcowego.
3. O ile strony ustalą w umowie, że za wykonanie robót Wykonawca będzie wystawiał faktury przejściowe, podstawą do ich wystawienia stanowi protokół określający stopień zaawansowania robót. Protokół zatwierdzony przez Inspektora Nadzoru stanowi załącznik do faktury.
4. Zamawiający zapłaci Wykonawcy należne wynagrodzenie:
 - 1) w terminie 14 dni od daty dostarczenia faktur przejściowych Zamawiającemu wraz z protokołem odbioru przejściowego i kompletem dokumentów rozliczeniowych,

- 2) w terminie 30 dni od daty dostarczenia faktur częściowych lub faktury końcowej Zamawiającemu wraz protokołem odbioru częściowego lub końcowego i z dokumentami rozliczeniowymi.
5. W przypadku opóźnienia przez Zamawiającego zapłaty faktur przejściowych do 14 dni od ustalonego terminu płatności Wykonawca nie może domagać się zapłaty odsetek ustawowych.
6. Za datę dokonania zapłaty uważa się datę obciążenia rachunku Zamawiającego.

§ 42.

Zaliczki

1. W wyjątkowych sytuacjach, których wcześniej nie dało się przewidzieć, strony mogą umówić się, że Zamawiający udzieli Wykonawcy zaliczki na poczet wynagrodzenia.
2. Ustalając zaliczkę na poczet wynagrodzenia, strony każdorazowo określają przeznaczenie zaliczki. W przypadku użycia zaliczki na inne cele niż uzgodnione, będzie ona traktowana jako pożyczka, od której Wykonawca zapłaci Zamawiającemu równowartość oprocentowania ustalonego przez Narodowy Bank Polski dla kredytu refinansowego.
3. Wykonawca nie może uzależnić wykonania robót od udzielenia zaliczki, czy też wysokości zaliczki. Nie udzielenie przyrzeczonej zaliczki nie może stanowić podstawy do żądania przez Wykonawcę wydłużenia terminu wykonania robót.

§ 43.

Potrącenia

1. Z wynagrodzenia Wykonawcy potrąca się:
 - 1) wartość udzielonych zaliczek,
 - 2) wszelkie koszty poniesione przez Zamawiającego na rzecz Wykonawcy.
2. Postanowienia ust. 1 nie wyłączają dokonywania innych potrąceń zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

§ 44.

Wykonanie robót odmiennie niż w projekcie

1. Wykonawca może z własnej inicjatywy wykonać objęte umową roboty inaczej niż to przewiduje projekt dostarczony przez Zamawiającego, albo zastosować inne materiały lub konstrukcje, niż określone w projekcie, jeżeli zmiany te nie wpłyną na trwałość, wartość użytkową, estetyczną, techniczną, itp. obiektu oraz na przedłużenie wykonania umowy, jak też na zwiększenie wynagrodzenia Wykonawcy i kosztów eksploatacji obiektu. Zmiany te nie mogą naruszać przepisów techniczno - budowlanych, a w szczególności przepisów bezpieczeństwa. Zmiany te będą pożądane zwłaszcza w przypadku zastosowania surowców i materiałów przyjaznych dla środowiska.
2. Zmiany wymagają jednak, przed ich dokonaniem, zgody Zamawiającego i Jednostki Projektowania. O zamierzonych zmianach Wykonawca jest zobowiązany zawiadomić Zamawiającego i Jednostkę Projektowania. O braku zgody na proponowane zmiany Zamawiający zawiadamia Wykonawcę nie później niż w ciągu 14 dni od otrzymania proponowanych zmian.
3. W przypadku wprowadzenia zmian proponowanych przez Wykonawcę wpływających na obniżenie kosztów wykonania przez niego inwestycji, otrzymuje on wynagrodzenie w wysokości 40% zysku stanowiącego różnicę pomiędzy kosztem robót wykonanych w sposób przewidziany pierwotnie w projekcie, a kosztem robót wykonanych przy uwzględnieniu zmian. W przypadku, gdy zmiana dotyczy wyłącznie materiału, nie pociągając za sobą zmiany sposobu wykonania robót 100 % zysku wynikającego z różnicy ceny przypada dla Zamawiającego.
4. Jeżeli zamierzone zmiany powodują potrzebę zmiany projektu, Wykonawca dokonuje ich na własny koszt.

§ 45.

Zmiana umowy

1. Zmiana umowy może nastąpić za zgodą stron wyrażoną na piśmie w każdym czasie.
2. Nieważne są zmiany postanowień umowy oraz wprowadzane nowe postanowienia, jeżeli są niekorzystne dla Zamawiającego, a dla ich uwzględnienia niezbędna jest zmiana treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy i zawarcia umowy, chyba że konieczność wprowadzenia takich zmian wynika z okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy.

§ 46.

Odstąpienie od umowy

1. Każda ze stron może odstąpić od umowy w przypadkach określonych w przepisach kodeksu cywilnego.
2. Zamawiający dodatkowo może odstąpić od umowy w następujących przypadkach:
 - 1) w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy. Zamawiający w tym przypadku może od umowy odstąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim w przypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części umowy;
 - 2) w razie wystąpienia okoliczności przewidzianych w § 15 ust. 5 niniejszych OWRB;
 - 3) w razie wystąpienia okoliczności przewidzianych w § 11 ust. 2 niniejszych OWRB;
 - 4) takiego opóźnienia się przez Wykonawcę z rozpoczęciem robót, które powoduje niemożność ukończenia robót w określonym terminie;
 - 5) wykonywania przez Wykonawcę robót z naruszeniem OWRB lub umowy;
 - 6) likwidacji firmy Wykonawcy;
 - 7) wydania orzeczenia zajęcia majątku Wykonawcy, a w szczególności zajęcia wierzytelności z tytułu wykonania umowy.
3. Wykonawca może odstąpić od umowy:
 - 1) jeżeli z powodu zwłoki w świadczeniu Zamawiającego, w tym zapłaty za wykonane roboty, nie może realizować inwestycji przez okres co najmniej 3 miesięcy;
 - 2) jeżeli ze względu na zaniechanie produkcji materiałów przewidzianych w projekcie, nastąpiła konieczność zastosowania materiałów zamiennych, na które Zamawiający nie wyraża zgody.
4. Odstąpienie od umowy, określone w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 niniejszego paragrafu, nie jest zawinionym odstąpieniem od umowy i nie rodzi skutków w postaci zobowiązania do zapłaty kary umownej.

§ 47.

Obowiązki odstępującego od umowy

1. Odstępujący od umowy, z wyjątkiem przypadków określonych w § 47 ust. 4, jest obowiązany naprawić drugiej stronie spowodowaną tym szkodę chyba, że odstąpienie nastąpiło z przyczyn, za które odpowiada druga strona.
2. W razie odstąpienia od umowy Wykonawca jest zobowiązany do:
 - 1) sporządzenia przy udziale Zamawiającego protokołu inwentaryzacji robót w toku, na dzień odstąpienia;
 - 2) zabezpieczenia przerwanych robót na koszt strony, która spowodowała odstąpienie od umowy;
 - 3) sporządzenia wykazu materiałów, urządzeń i konstrukcji, których pozostawienie na placu budowy jest niezbędne;
 - 4) wezwania Zamawiającego do dokonania odbioru wykonanych robót w toku i robót zabezpieczających.
3. W razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada, Zamawiający jest zobowiązany do:
 - 1) dokonania odbioru robót w toku i robót zabezpieczających oraz zapłaty wynagrodzenia;
 - 2) zwrócenia Wykonawcy nie rozliczonych kosztów budowy obiektów i urządzeń związanych z zagospodarowaniem i uzbrojeniem placu budowy;
 - 3) przejęcia terenu budowy.

4. Do odbioru robót w toku i robót zabezpieczających stosuje się odpowiednie przepisy o odbiorze.
5. W przypadkach określonych w niniejszych OWRB lub umowie Zamawiający odkupi materiały, konstrukcje i urządzenia po cenach zakupu z doliczeniem kosztów ich transportu na plac budowy.

§ 48.

Rozstrzyganie sporów

1. W razie powstania sporu związanego z wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego, Wykonawca zobowiązany jest wyczerpać drogę postępowania reklamacyjnego kierując swoje roszczenia do Zamawiającego.
2. Zamawiający obowiązany jest do pisemnego ustosunkowania się do roszczeń Wykonawcy w ciągu 21 dni od chwili zgłoszenia roszczeń.
3. Jeżeli Zamawiający odmówi uznania roszczenia lub nie udzieli odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu, Wykonawca może zwrócić się do sądu powszechnego w Szczecinie.
4. W razie powstania innych sporów niż wyżej określone, strony poddadzą je rozstrzygnięciu właściwemu sądowi z siedzibą w Szczecinie.

§ 49.

Zakaz zmian w osobie Wykonawcy

1. Wykonawca nie może bez pisemnej zgody Zamawiającego scedować praw lub zobowiązań wynikających z kontraktu lub jakiegokolwiek jego części lub udziału w nim na rzecz osób trzecich.
2. Jeżeli Wykonawca jest spółką działającą w oparciu o Kodeks spółek handlowych lub spółką cywilną, skład lub forma prawna spółki nie może w trakcie realizacji kontraktu ulec zmianie bez uprzedniej zgody Zamawiającego, pod rygorem odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z winy Wykonawcy w terminie 45 dni od powzięcia wiadomości przez Zamawiającego o dokonanej zmianie.

§ 50.

Klauzula poufności

Wykonawca jest zobowiązany traktować kontrakt jako poufny, z wyjątkiem postanowień niezbędnych dla celów jego realizacji i jest zobowiązany do jego nie publikowania, nie ujawniania, ani żadnych jego szczegółów, w publikacjach zawodowych lub technicznych, a także w innych dokumentach, bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego. Jeżeli powstanie spór, co do konieczności publikacji lub ujawnienia dla potrzeb realizacji całości lub części kontraktu, sprawa musi być przedłożona Zamawiającemu, którego postanowienie w tej kwestii jest ostateczne.

Załącznik nr 6 do umowy

Szczecin, dnia

OŚWIADCZENIE PODWYKONAWCY

.....
Nazwa i adres podwykonawcy

Oświadczam, że nieopłacone płatności przez GENERALNEGO WYKONAWCĘ

.....
Nazwa i adres Generalnego Wykonawcy

wynikające z realizacji umowy na realizację robót dotyczących Inwestycji pod nazwą:

**Przebudowy, remontu i docieplenia dwóch budynków mieszkalnych, położonych w
Szczecinie, w kwartale 30 przy:
Al. Bohaterów Warszawy 98– oficyna prawa
Al. Bohaterów Warszawy 98– oficyna lewa
wraz z wykonaniem węzła ciepłego w budynku.**

wynoszą.....słownie złotych:

Należność powyższą należy przekazać na nasze konto w Banku

.....nr konta

Oświadczam, że z chwilą zapłaty wymienionej wyżej należności nie będę wnosił w przyszłości żadnych roszczeń z tytułu zapłaty za roboty realizowane jako Podwykonawca na wyżej wymienionej inwestycji wobec Gminy Miasto Szczecin.

.....
Podpisy osób upoważnionych do reprezentowania podwykonawcy

Potwierdzam wysokość nieopłaconych należności Podwykonawcy. Kwotę powyższą należy przekazać na wskazane konto PODWYKONAWCY z faktury końcowej nr

.....
Podpisy osób upoważnionych do reprezentowania Generalnego Wykonawcy